

Plăiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SÄCELE,
ÎNFILTRATĂ ÎN ANUL 1922 și ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SÄCELE

V R E M

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să infățișem prezentul văduvit de măreția trecutului
să despicăm drum nou prin vremuri Să cetele de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

ÎN AȘTEPTAREA PREMIERII LA "MEMORIALUL ION TOCIU"
LA SCHI ALPIN

Plaiuri Săcelene

AI-RE TRIMESTRIAL

MEMENTO

“După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri.”

Cuprins

Memoriam

JÁNOS SZÓTS - BRUTĂRIE SISTEMATICĂ CU ELECTRICĂ ȘI CU ABURI.....	3
SĂ NU UITĂM.....	6
LA TRECEREA ÎN NEFIINTĂ A UNUI ÎNTELEPT- ANDREI BÁLINT.....	8
C. A. P. SÄCELE – SCURT ISTORIC.....	9
GÂNDURI CREȘTINE.....	10
S-A INTAMPLAT ACUM 90 DE ANI.....	11

Cultura

CAJUS DOBRESCU- SPIRITUL COMUNITAR.....	12
OMAGIU EMINENȚILOR SÄCELENI- IUNI.....	13
DR. ONORIU I. CORFARIU „ADEVĂRURILE ASCUNSE DEVIN OTRĂVITOARE”.....	15
150 DE ANI DE LA NAȘTEREA PROZATORULUI ȘI DRAMATURGULUI BARBU ȘTEFĂnescu DELAVRANCEA.....	16
MISCELLANEA.....	18

Opiniî

DIN NOU DESPRE TURISMUL SÄCELEAN.....	19
DESPRE FONDurile STRUCTURALE.....	20

Actualitatea

ÎMPREUNĂ LA MUNTE ȘI ÎN DELTĂ (II).....	21
CASA MEMORIALĂ „DARIE MAGHERU”.....	24
UN EVENIMENT MONDEN – SINAI FOREVER.....	25
DESPRE VIROZE.....	25

Sport

“MEMORIAL ION TOCITU” – INVITAȚIE LA MIȘCARE ȘI RECREERE ÎN AER LIBER.....	26
--	----

*De Sfânta Sărbătoare a Paștelui,
conducerea asociației "Izvorul" și
redacția revistei "Plaiuri Săcelene"
vă urează tuturor*

*sănătate și prosperitate alături de cei dragi,
bucurie și pace în suflete și în casă.*

Hristos a înviat!

OMAGIU UNUI CENTENAR

JÁNOS SZŐTS
BRUTĂRIE SISTEMATICĂ CU ELECTRICĂ ȘI CU ABURI
CERNATU, JUD. BRAŞOV

BRUTĂRIA SISTEMATICĂ
 CU ELECTRICĂ ȘI CU ABURI
J. SZŐTS J.
 • CERNATU •
 VILLANY ÉS GÖZSÜTÖDE
 ELEKTRISCHE U. DAMPEBÄCKEREI
 TELEFON 3.
 —

Cine își mai amintește astăzi de eleganta etichetă rotundă cu fond ultramarin și litere albe, aplicată pe delicioasele pâini care îi răsfățau nu doar pe săceleni, dar și pe brașovenii și bucureștenii cu gusturi rafinate, care apucaseră în acele vremuri să-i simtă savoarea?

Dar de cornurile și chiflele cu lapte ale lui János Szőts a căror aromă lăua cu asalt atmosfera până la câteva zeci de metri de la locația brutăriei și a elegantului magazin, cine își mai amintește oare?! Nu prea mai are cine, iar această realitate nu înseamnă nicidcum că o altă realitate, onorantă pentru meleagurile noastre, nu trebuie adusă în prim planul amintirilor.

Autenticele civilizații nu-și onorează doar prin consemnări împlinirile, succesele, momentele-cheie ale traiectoriei existențiale, ci, fac tot posibilul, pentru reeditarea lor în condițiile posibilităților materiale ale noilor vremuri, deschise promovării oricărei idei ingenioase, aflate sub semnul tentației perfecțiunii.

Mă cuprind, metaoric vorbind, un sentiment de firească teamă, acum când încerc să reconstituï din amintiri „minunea János Szőts”, ca nu cumva dragii mei cititori să mă bănuiască de descalificante exagerări, sau, mai știu, nedemne părtiniri paseiste, „boală” frecvent întâlnită la vârstnicii care și-au pierdut sau sunt certați cu simțul realității.

Da, brutăria János Szőts a fost o minune a acelor vremuri și stau să mă întreb de ce astăzi, în atât de

cibernetizatul și informatizatul nostru secol, niciunui întreprinzător mai mult sau mai puțin asezat politic nu-i trece prin cap să reînvie minunea, care, aidoma celor întâmplate acum un secol, i-ar încununa creștetul cu binemeritați lauri!?

În fond, în ce a constat minunea!? Bineînțeles, în savoare produselor. Calitatea pâinii cu cartofi era de neimaginat pentru standardele maxime acceptate în zilele noastre, deși unele dintre ele sunt chiar demne de luat în seamă. Am în vedere consistența echilibrată a pâinii, nici grea și nici foarte aerată, crescută bine, elastică, cu o crustă crocantă, motiv de dispută la toate mesele, învăluită într-o aromă care sugera prospetimea, curătenia și înaltă calitate a tuturor ingredientelor incorporate, inclusiv a apei.

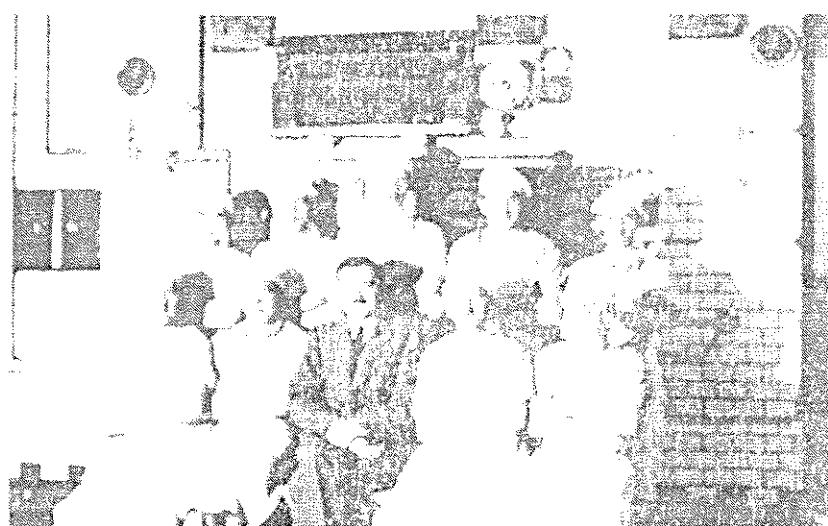
Existau în acei ani, dinaintea celui de al doilea război mondial, câteva brutării prestigioase în Săcele, dar pâinea de la Szőts nu avea rival. Să fi fost mai scumpă!? Nu-mi amintesc, cert este însă faptul că unii dintre brutari își aduceau pâinea chiar acasă, semn evident al funcționării pârghiei concurenței, care își vedea de treabă după toate regulile artei pieții. Szőts nu practica acest gen de desfacere

a mărfuii, pe care o furniza însă unor magazine din Brașov și București, îndeosebi cercurilor de zidari și constructori originari de pe meleagurile noastre, angajați pe marile șantiere ale modernizării Capitalei din anii 20 și 30 ai trecutului secol.

De cornuri ce să mai vorbesc!?

Orice apreciere nu-și poate găsi un reper într-o

clasificare sau comparație cu un produs de panificație, oferit astăzi de stufoasa dar anemică, din punct de vedere calitativ, piață a interminabilei tranziții. Aroma cornurilor și chiflelor se conjuga perfect cu compozitia consistentă care se fragmentă (casă) odată cu declanșarea mușcăturii, topindu-se, literalmente în gură, favorizând o masticație lejeră, plăcută, cu accentuate incitări la atacarea următorului corn sau chifle. Nu vreau să intru în amănuntele

János Szőts junior, alături de meșterii săi, 1938

continuare

variantei secționării longitudinale a cornului și ungerii acestuia cu untul achiziționat tot din magazinul Szöts (produs de o firmă săsească din Brașov, unt alpin cu aromă de pajiște montană) sau a unei chifle în interiorul căreia se așezau două felii de Salam Bedners, adus tot din Brașov, de la firma purtând același nume și ale cărei produse, de la cele mai „populare” până la cele mai scumpe, erau realmente pe post de delicatese.

Domnul János Szöts, seniorul, (pentru că a existat și un junior, după cum puteți vedea în fotografie și chiar o „junioară”, sora acestuia, domnișoara Mili), creierul și strategul afacerii, a fost la originile sale un Tânăr... librărie, originar din Gheorgheni și care în 1903 sau 1904 se stabilește în Cernatu, unde, în perimetrul actualei locații Onorii și Suzana Corfariu, deschide o mică librărie.

În curtea acestei proprietăți, anteroară construcției casei Corfariu, se afla o brutărie al cărei patron H. Scherg, lipsit de moștenitorii și l-a apropiat sufletește pe Tânărul și întreprinzătorul librărie, îndemnându-l să învețe arta brutăritului și să renunțe la cărți, caiete și negoțul cu ascuțitorii și radiere.

Treburile evoluează peste așteptări, drept care, în 1905, reconvertitul librărie cumpără căsuța și terenul pe care se va înălța proprietatea Szöts unde deschide o mică brutărie.

În 1906 se naște primul copil al „proaspătului” brutar, Emilia (Mili), iar în 1909 fiul său János (Jancsi). În același an, mărturie a succesului investiției János Szöts, începe construcția casei în actuala ei ipostază arhitectonică cu aferentul spațiu al brutăriei în subsolul clădirii. Proiectul casei, elaborat în 1907, după modelul casei parohiale a bisericilor evanghelice din Bartolomeu, de către un arhitect austriac, a fost pus în operă în 1909, când János Szöts obține un împrumut de 1.500 coroane aur, sumă importantă în acea vreme, pe care a reușit să o returneze băncii în decurs de 5 ani.

Producerea pâinii și a cornurilor s-a dovedit a fi o

afacere rentabilă fapt ce nu excludea modernizarea procesului tehnologic drept care, în 1937, Tânărul János (Jancsi) Szöts, urmând pilda brutăriei Schmidt de pe strada Michael Weiss, ia legătura cu firma germană Schneier din

Saarbrucken, Germania, în vederea modernizării procesului tehnologic de fabricație și trecerea acestuia în regim de lucru prin folosirea electricității și aburului.

Dacă Tânărului, de aproape 30 de ani acum, Szöts senior îi încredințea ză conducerea brutăriei, cu aspect de farmacie ultraîngrijită, dispunând de un personal de peste 10 „meșteri mari, calfe și ... brutari”, domnișoarei Mili îi oferă un magazin, chiar deasupra brutăriei, dotat ultramodern, cu mobilier din lemn de nuc, cu rafturi și galantare comparabile cu cele mai elegante case comerciale ale Brașovului, Sibiului sau chiar ale celor din centrul și vestul Europei. Ce s-a gândit Szöts senior, susținut, sunt convins, chiar de juniorul său: dacă lumea va da năvală la pâinea, cornurile și chiflele mele de ce

să nu-i scot înainte, de o manieră ultraelegantă, o cafea deosebită, un pachetel de unt ales, niște mezuri delicioase sau dulciuri de calitate de la renumitele fabrici brașovene Hess și Stollwerk. Magazinul s-a afirmat imediat iar în sezonul estival era, realmente, luat cu asalt de „sezoniști” (așa îi numeau săcelenii pe oaspeții bucureșteni, ploieșteni, brăileni și constănțeni veniți să-și petreacă vacanțele la Săcele) care nu se mai saturau de bunătățile oferite de gazdele lor ospitaliere, dar și de elegantele magazine din Cernatu.

De deservire ce să vă mai spun – Mili era o adevărată încântare, un adevărat arbitru al eleganței (salvă domnului, avea cu ce!) bine făcută, trupeșă, putând cu anticipație rochiile tiroleze generos decoltate, mereu plină de solicitudine și zâmbet, gata oricând să poarte o mică conversație să facă o remarcă, să ofere o relație. Îmi amintesc, copil fiind, mai măraiain la rugămintile mamei de a da fugă după o cumpărătură sau alta, dar acceptam cu placere orice solicitare care mă direcționa spre

Cei doi János Szöts, tatăl și fiul, 1938

CONTINUARE

fermecătoarea domnișoară Mili care de fiecare dată adăuga zâmbetului ce mă ungea la inimă și o bomboană de ciocolată sau un corn cald, adus chiar atunci din miraculosul laborator de la subsol, producător nu doar al minunilor amintite, dar al unor tulburătoare arome. La un moment dat, să fi fost astă prin 1940 domnișoarei Mili și-a alăturat un personaj feminin nou, domnișoara Bobo Leutschaft, care a deplasat centrul de greutate al atenției mele de la Mili, spre mai jună și mai primăvaratică sa alcătuire, admirarea mea pentru Bobo nefiind singulară, fanii ei reprezentând un procent decisiv al numeroasei și alesei clientele a magazinului.

Pe Bobo mi-o amintesc pornind de la reperele gropițelor în braji, a mâncările scurte, bufante ale impecabilei bluze albe croită cu zgârcenie ostentativă în zona bustului, aflat fără doar și poate într-o loială competiție cu cel al domnișoarei Mili, iar sarafanul, tirolez, înflorat nu îndrăznea să acopere, probabil, rușinat, rotunjimile genunchilor delicate și primăvaraticei Bobo.

Urcam spre poienile armindenilor vieții, iar darurile frumosului, în care sălășluiua mâna Domnului nu aveau cum să scape atenției noastre.

De treburile brutăriei și multiplele ei relații cu lumea exterioară, am în vedere aprovizionarea cu făină, dar și desfacerea produselor în Săcele, Brașov și chiar București, ca și de fabricație și calitatea produselor se ocupa fiul lui János Szöts senior, Jancsi, fratele lui Mili, un Tânăr la vreo 30 de ani, deosebit de agreabil ca înșățire, un holtei frumos, cu păr și mustăcioară "pana corbului", foarte îngrijit, de-a dreptul pedant, cu alură de jude-priș, deosebit de sociabil, o fire deschisă comunicării și zâmbetului, plin de umor, pe seama căruia se brodau în epocă tot felul de folclorisme privind apriga sa viață sentimentală.

Că a fost un om generos și un suflet ales nu a existat niciodată nici cea mai mică îndoială, mărturisită chiar de prizonierii ruși care au lucrat prin anii 1942-1944 în brutărie și de care a avut o grija deosebită, mărturisită chiar de aceștia.

Când regimul păinii devenise foarte sever, în anii

imediat următori lui 1944, Jancsi, făcea tot ceea ce putea, în ciuda strășnicelor restricții, să-și ajute prietenii, vecinii, oamenii sărmani, sau cei aflați la ananghie cu sănătatea.

Naționalizat la 11 iunie 1948, Tânărul János Szöts își acceptă cu demnitate destinul și condiția de "exploataț" după ce două decenii a onorat, prin pilda performanței sale întreprinderi, viața economică a Săcelor, oferind un model riguros de prezență în actualitate și aliniere la standardele cele mai înalte ale exigențelor europene.

Uimitoare a fost evoluția acestui om cu suflet generos și cald, afectată, în mod nedrept de evenimentele care l-au depoședat într-o singură zi de toată agonisala dobândită de părinții și familia sa cu pricepere și deosebită dărire. Angajat economist și-a continuat viața onest, întemeindu-și o familie care l-a onorat și luminat, cinstindu-i memoria așa cum se cuvine.

Frumoasa domnișoară Mili nu și-a aflat însă împlinirea în viața familială, purtându-și singurătatea, dorurile și poate nedumeririle cu aleasă distincție și demnitate. Adeseori, întâlnindu-ne întâmplător pe stradă, îmi făcea placere să o ascult, depărând amintiri, evocând clipele de liniște și seninătate ale tinereții sale, ocrută de grijile cotidiene, când alături de părintele și frațele său își promovau inițiativele

și afacerea, bucurând și încântând atâtă lume cu inegalabilele lor produse.

Au dreptate cei care afirmă că nici lumea aceea dinaintea celui de al doilea război mondial nu cunoșcuse superlativul în materie de perfecțiune, dar a reușit totuși, în câțiva ani doar după stingerea primului război mondial, să ne ofere liniștea, să revigoreze speranțele și chiar să-i convingă pe oameni de existența unei căi a întruchipării lor.

Cine știe?! Cândva, cineva dintre săcelenii vizitorului, într-o lume deja așezată, într-o albie ce-i va asigura o evoluție prielnică meditației, evocărilor și amintirilor își va dori să se întoarcă în timp. Va răsfoi documentele vremii, scările, amintirile, fotografii și va încerca să refacă acel univers și poate, chiar să preia pildele lui, compatibile chiar cu vremurile cele noi, poate, nici ele nelipsite de umbrele care mercu dau târcoale luminii.

continuare în pag. urm.

Emilia (Mili) Szöts, 1941

JOCUL LĂUAREI

O brutărie cum a fost cea a lui János Szöts „sistematică cu electrică și aburi” cu savuroasele ei cornuri, pe care, vă asigur, voi astăzi nu aveți de unde să le procurați și cu pâinea, cel puțin pentru mine, devenită și ea o savuroasă amintire, aş dori din inimă să răsară în peisajul modern al Săcelelor noastre dragi, poate sugerată de modesta mea evocare, poate de un întreprinzător civilizat, un autentic om al secolului XXI, un european sadea, dar, neapărat, un meseriaș de excepție, cu suflet de artist pe care toți să-l îndrăgească după cum odinioară toți îl iubeau

și îl admirau pe Janesi și Mili Szöts.

De câte ori, dragii mei cititori, veți trece prin fața frumoasei case Szöts, aflată în imediata vecinătate a școlii „cu barză” și a casei Dobros, despre care sper să vorbim în evocările viitoare, să știți că în anul ce vine îi vom sărbători centenarul, iar acolo au locuit oameni minunați care prin tot ceea ce au făurit pe parcursul frumoasei, dar și zbuciumatei lor vieți și-au arătat nu doar dragostea, dar și respectul pentru concetăjenii lor și meleagurile natale.

Prof. univ. dr. Dimitrie Cazacu

SĂ NU UITĂM

Cu deosebit interes am răsfoit câteva numere din revista „Plaiuri Săcelene” apărute cu mai bine de 70 de ani în urmă, revistă ce a fost fondată în 1934 sub directoratul bine cunoscutului Victor Tudoran. Chiar de la apariție, revista se bucură de colaborarea unui colectiv Tânăr și entuziasmat de redactori, dar și a unor personalități săcelene de primă mărime : George Moroianu, Victor Jinga, Gheorghe Dragoș, frații Alexandru și Ioan Lapedatu, precum și a preoților, învățătorilor și profesorilor din școlile săcelene.

Toți aceștia, precum și alții cunoscuți fruntași săceleni, au răspuns cu mult entuziasm la deviza revistei de atitudine și probleme săcelene : se țin conferințe, simpozioane, se monteză și se pun în scenă piese de teatru, serbări, se desfășoară baluri, lecții deschise cu școlarii din clasele primare. Se stabilesc relații de reciprocitate cu alte publicații din țară și străinătate : „Națiunea Română” din Cluj, „Acțiunea” din Galați, „Porunca Vremii” din București, „Luceafărul” din Timișoara sau „Nădejdea” din Vărșet, Iugoslavia și încă altele.

În numărul din toamna anului 1935, apare la Cronica Sportivă un articol al lui Gigi Deleanu, plin de laude la adresa echipei de fotbal „Izvorul” care terminase prima parte a campionatului regional pe primul loc. Mai consemnează autorul cronicii că echipa „a fost formată, cu mici variațiuni, din aceiași jucători” printre care, în poartă, Moga – “talentat și dacă s-ar identifica mai mult cu aspirațiile grupării românești

din Săcele – prin intermediul căreia s-a lansat – nu numai că ar contribui la succesele ei dar ar profita și personal, devenind o vedetă a fotbalului curat românesc”. Sunt evidențiați și Victor Fugaciu, Petre Schiau, doctorul Eremiu Bodeanu, avocatul Nelu Bujilă, frații Ion și Gheorghe Tuțuiuianu, Cristoloveanu, Genică Moarcă și li se face o scurtă caracterizare a modului cum au jucat.

La puțin timp după apariție, revista organizează „Plebiscitul Săcelean”, cititorii fiind invitați să răspundă la cinci întrebări :

- 1) Ce ați dorit să cuprindă mai mult revista ?
- 2) Ce ar putea să rămână afară sau să publicăm mai mult în revistă ?
- 3) Ce părere aveți despre format ?
- 4) Doriți să apară în revistă și fotografii ?
- 5) Dintre colaboratorii noștri, judecând după cum scriu, care vă sunt cei mai simpatici ?

Cititorii nu trebuiau să răspundă la toate întrebările, cerându-li-se „cât mai multă obiectivitate, lăsând la o parte interesele ce le-ar avea”. Am găsit doar un singur răspuns (nu am toate numerele vechi) din care am selectat : „Găseșc inutilă cronica sportivă expusă sub forma de lectură informativă, când asemenea cronică orice amator sportiv le găsește publicate în

Una dintre echipele de după război

gazetele obișnuite”. Cum la Săcele alte gazete nu apăreau, am tras concluzia că presa brașoveană, și poate nu numai ea, scria despre performanțele sportive ale echipei de fotbal săcelene. Nu știu dacă acest cititor — Anghel Cânduleț —

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

CONTINUARE

a fost ascultat, cert este însă că numerele care au mai apărut au reflectat din ce în ce mai puțin activitatea sportivă.

După război, încet – încet, viața revine la normal dar revista nu mai apare. În schimb, își reia activitatea echipa de fotbal chiar dacă susurul " Izvorului " se varsă într-o " Recoltă ". Sub noua denumire, iar mai târziu " Unirea " Săcele, participă constant, mai bine de un sfert de veac, la campionatul organizat la nivel de regiune, mai apoi raion sau orașenesc (este vorba de Brașov). S-au obținut și performanțe notabile, dar demne de consemnat sunt plăcerea și bucuria cu care foarte mulți spectatori veneau la meciurile " Izvorului ", pentru că " Recolta " apărea numai pe foia de arbitraj sau pe afișele ce anunțau meciul.

Echipa acelor ani a însemnat enorm de mult atât în viața jucătorilor cât și în cea a urbei, reușind să " socializeze " relațiile interumane, să stabilească legături între locuitori și cei care s-au stabilit pe meleagurile noastre. Pentru cei care alcătuiau formația, " Izvorul " a fost o adevărată școală, un mod de a se cizela caracter, de a se închega prieteniei ce au învins timpul. și pentru că acesta și-a văzut împlacabil de drumul sau. " Izvorul " a reușit, an după an, să îmbine în cel mai fericit mod zburăția și avântul celor tineri cu seriozitatea celor maturi. Așa s-a făcut că, alături de jucătorii experimentați – Emil Petruț, Gică Jinga, Fan Comșa, Delu Bucurenciu, Victor Carpin, Viorel Serbănescu, Ițu Vlad – să-și găsească loc la echipă mai tinerii pe vremea aceea : Nae Bratu, Mitiță Iordache, Dadi Taraș, Nelu Orez, Paul Niculescu, Milu Alexandrescu, Mitică Clinciu, Costică Andriu, Vasile Cristea. Experiența și tehnica deosebită a multora dintre jucătorii " Izvorului " au făcut din echipa de pe la mijlocul secolului trecut una dintre cele mai bune din județ.

Anii au trecut cu repeziciune și a venit rândul altor tineri să îmbrace frumoasele tricouri croșetate din lână albastră. Noii veniți, în număr mare, au făcut parte dintr-o generație plină de ambiții și deosebit de talentată, spre bucuria mulțimii de spectatori ce umpleau tribunele. Alături de " bătrâni " s-au aliniat la centru, rând pe rând : Gelu Taraș, Relu Clinciu, Ninel Eftimie, Niță Vlad, Bebe Băzărea, Bandi Șipos, Costin Teșileanu, Sava Manoliu (noi toți îi spuneam Miciurin), Dan Mandai, Dorică Bârsan,

Viorel Adam, Aurică Filip, Nicu Barna, Nuțu Taraș, Victor Rădoi, Lică Brânza, Fane Durbălău, Nei Butu, Nelu Stanciu, Petrică Beliciu, Nae Ulmeanu, Sandu Irina, Dan Zamfir. Deși numeric erau mulți jucători legitimați, au fost meciuri la care a trebuit să apelăm la " spectatori " ca să putem încopii echipa. Aceștia, fie că nu erau legitimați, fie că nu aveau vizat carnetul, completau echipa integrându-se din mers în angrenajul acesteia, înlocuind cu succes " titularii " : Horia Ghinescu, cu un joc elaborat, parcă era la masa de șah, Mircea Bodeanu, frații Petrică și Mircea Ghia, Florentin Bulat, Iancu Ghenghe, Alexandru Ion (Ogio șiut de noi toți), Nicu Banciu, tehnicienii deosebiți Dudu Ciurea și Nae Dobrin, Adi Perciog, Luță Ștefănescu, frații Matache, Petrică Mutu. și au mai fost cativa, dar timpul...

Ogio era responsabil cu completarea foii de arbitraj și avea destule greutăți până " dibuia " jucătorii ; la ședințele de programare ne reprezenta Vasile Comșa. Ion Păltănea era responsabil cu marcarea terenului și montarea plaselor ; conducerea tehnică (foarte pretențios numită aşa) era asigurată de Luțu Comșa (ținea și un registru cu cronică meciurilor) și regretatul Ghiță Bucurenciu care " trătea " câte o glumă ce ne destindea înaintea

Juniorii "Izvorului" prin anii 60

meciurilor.

Nu se pot uita dăruirea, tenacitate și plăcerea cu care toți echipele abordau jocul, spiritul de echipă ce se instaura odată cu începerea meciului, deși nu toți ne cunoșteam între noi. Indiferent de rezultat, de greșelile comise de unul sau altul dintre noi, nu ni s-a adus vreo imputare. Nu a fost campionat fără ca echipa să nu fie menționată ca una dintre cele mai disciplinate. Trebuie să subliniem în mod deosebit rolul major ce l-a avut " Izvorul " în viața socială a urbei după 1944. Adunând, meci de meci, o mulțime de spectatori, localnici și din cei veniți, i-a apropiat pe unii de alții, i-a făcut să se cunoască și să se împrietenească. Același lucru s-a întâmplat și în sănul echipei.

Făcând trecerea în revistă a celor care au jucat la " Izvorul " am constatat cu regret, împreună cu Ninel Eftimie, că cei mai mulți dintre cei care au părăsit această lume au făcut-o tineri sau în floarea vârstei. Lor și acelor spectatori care azi nu mai sunt, le închinăm aceste rânduri, aducându-le un pios omagiu.

Dan Zamfir
Ioan Eftimie

LA TRECEREA ÎN NEFIINȚĂ A UNUI ÎNTELEPT

ANDREI BÁLINT

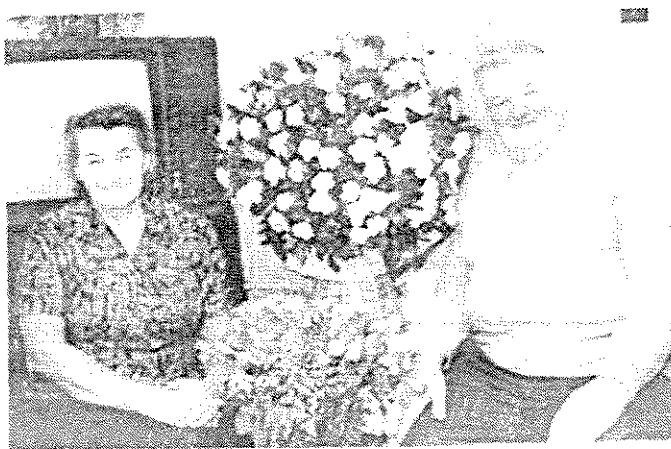
Sâmbătă, 12 ianuarie, s-a petrecut spre cele eterne una dintre personalitățile remarcabile ale Săcelelor din trecuta jumătate de veac – Andrei Bálint, președintele, celebrei odinioară pentru performanțele sale economice, gospodării colective din Săcele.

Pe țăraniul de o mare frumusețe morală și fermecătoare seninătate a sufletului, pe priceputul meșter zidar l-am cunoscut și l-am iubit din anii adolescenței, nu odată minunându-mă de agerimea minții și de harul umorului său, care, în alte conjuncturi, mai prielnice existenței, ar fi produs un intelectual cu accentuate valențe creative.

Prinț-un fericit concurs de imprejurări, care au precedat evenimentele din martie 1962, când s-a înființat gospodăria colectivă din Săcele, vechea noastră prietenie s-a reactivat, fapt ce îmi permite acum să evoc zbuciumul acelor ani ca și situația extremă, în care Andrei Bálint a acceptat dificila răspundere de a conduce un colos de economie agrară de tip colectivist, repudiat de oameni, dar impus la limita somației de dictatura totalitară.

Condusese Andrei, de pe la sfârșitul anilor 50, cu titlul de experiment, o aşa zisă întovărișire agricolă, forma intermedieră, "pregătitoare" pentru "saltul" în colectivism, și oamenii au fost chiar mulțumiți de evoluția lucrărilor în raport cu duritatea destructivă a realităților din agricultura acelor ani, așa că acum când somația "bătea la ușă" gândul celor mulți s-a purtat spre Andrei Bálint, ca o speranță, ca o adevărată soluție salvatoare, fie ea chiar și în forma unei inevitabile atunci gospodării colective.

- Cunoșteam, îmi povestea Andrei (Bandi), experiența nefericită, tristă a gospodăriei din Satulung, care a decepționat oamenii prin incompetență și depărtare de interesele lor elementare. M-am gândit, mi-a spus el cu o

Împreună cu soția, la pensionare, 1988

seninătate dezarmantă, că singura mea șansă este „să joc cartea” statutului gospodăriilor colective.

- Cum adică!? l-am întrebat contrariat – la vreo cățiva ani după evenimentul constituirii CAP-ului, când treburile evoluau chiar foarte bine, iar oamenii care munceau serios erau mulțumiți, unii chiar peste așteptările lor.

- Păi, știi, în noaptea aceea de 7 spre 8 martie 1962 când se încerca prin toate mijloacele constrângerea mea să accept funcția, într-un târziu, exasperat, le-am spus celor de la partid și de la alte organe care erau alături de ei că voi accepta dacă mi se va da o declarație că nimeni,

niciodată, nu mă va obliga sau constrâng să încalc statutul: **cum se va întâmpla ca cineva să mă ducă pe un asemenea drum eu voi pleca imediat, și, să știi, oamenii vor veni după mine.**

- Și, l-am întrebat eu, stupefat de o asemenea întorsătură a lucurilor, ti-au dat-o!?

- Bineînțeles, și-ți spun cinstit cu mâna pe inimă că altfel n-aș fi reușit să realizez ceea ce știe toată lumea. Cum venea câte unul de sus, de la partid cu câte o idee

mai năstrușnică, care afecta în primul rând drepturile oamenilor, îi arătam hârtia și îl domoleam.

Ne-am amuzat, bineînțeles, mai ales că Bandi mi-a scos dintr-un sertar statutul și mi-a citit câteva paragrafe care ar fi încântat pe oricare dintre „fanii” cooperăției – retribuirea după rezultatele muncii, sporirea averii și posibilităților de producție

ale gospodăriei, administrarea rațională a resurselor, etc.

Pe parcursul unui deceniu CAP-ul săcelean devine una dintre cel mai performante unități de acest gen din România, disponând de peste 15-16 mii de oi, mii de vaci, producând sute de vagoane de cartofi, de sfeclă

continuare în pag. urm.

CONTINUARE

de zahăr și furajeră, cereale, furaje, procurându-și prin schimb, dar și din producție proprie, porumbul necesar șeptelului, toate sectoarele fiind asistate de o bază tehnică în continuă dezvoltare și creștere alcătuită din tractoare și mașini agricole întreținute în ateliere specializate conduse de un personal deosebit de competent. Construcțiile anexe – grajduri, depozite, hambare, fânare, clădiri administrative au cunoscut un ritm incredibil.

Desigur, vântul rece tenebros de la jumătatea anilor 70, când politica partidului comunist a intrat în febra evoluțiilor extremiste, a zdruncinat și eșafodajul înțeleptei politici economice și sociale promovate de Andrei Bálint, dar, știu bine acest lucru, el nu s-a lăsat impresionat de presiunile exercitate asupra sa și a rezistat eroic acestora. Îmi vorbea adeseori de instructorii partidului, infiltrati în dispozitivul gospodăriei, de cererile aberante ale acestora, de referirile sale la Statut, care, oricât ar părea de incredibil, își mai făceau efectul.

Am fost nu odată să-i văd construcțiile care deserveau profilele gospodăriei, grajdurile și chiar saivanele de oi și am rămas uimit de spiritul gospodăresc, acuratețea și îngrijirea acestora, după cum i-am admirat culturile din câmpul aflat între șoseaua Brașov - Tărlungeni și Săcele pe care îl străbăteam adeseori cu bicicleta.

A fost acest Andrei Bálint un om cu un trup amintind de măretia stejarului, de o bunătate și de o generozitate proprie oamenilor iubiți de Dumnezeu, un caracter de o mare frumusețe morală, onest și dăruit aspirațiilor semenilor săi.

Știa să închine la timp potrivit un pahar cu vin ales și, de ce să nu o spun, am făcut-o împreună nu odată, minunându-mă de vorba lui înțeleaptă, de priceperea rânduielii lucrurilor, de temeinicia gândirii sale. Și așa cum am mai spus-o, plecând și de la întâmplările minunate ale vieții mele de dascăl, care a văzut în îndelunga sa trecere neverosimile zboruri ale puiului de om spre tările gloriei, m-am tot întrebat care i-ar fi fost sorții lui Bandi Bálint, dacă, în drumul, de altfel dăruit de Dumnezeu cu ani mulți și luminos împliniți, i-ar fi ieșit în cale oportunitatea unor școli minunate și a unor dascăli pe măsură!?

S-ar putea ca unii dintre semenii mei să mă judece pentru aceste rânduri iar eu nu preget să le răspund că înaintea tuturor prietenilor pun adevărul, cum spunea înțeleptul Ammoniu: Platon este prietenul meu, dar cel mai bun prieten îmi este Adevărul.

Odihnește-te în pace, dragul meu Bandi, sunt convins că acolo Sus în eternitate, ești deja în pâine și faci o treabă bună.

Prof. univ. dr. Dimitrie Cazacu

C. A. P. SĂCELE – SCURT ISTORIC

Vă propunem în continuarea materialului de mai sus un scurt istoric al C A P Săcele a cărei existență a început în luna martie 1962.

Agricultorii din Noua, Baciu și Turcheș au intrat, împotriva voinței lor, în noua cooperativă agricolă în anul 1962, prilej cu care a fost ales președinte Balint Andrei. În același an s-a format și cooperativa din Cernatu, avându-l ca președinte pe Peter Ioan. Cooperativa din Satulung exista deja din anul 1952, președintele acesteia fiind Torok Iuliu. Cele trei cooperative s-au unit în anul 1966, formând CAP Săcele, care a funcționat până în 1989, ceea mai mare parte a timpului fiind condusă de Balint Andrei care s-a pensionat, la 65 de ani, în anul 1988. Următorul președinte a fost Teacă Mihai.

Cooperativa număra circa 1200 de agricultori activi, din care peste 80 % femei. În afara lor, mai erau circa 300 de

bărbați, foști posesori de cai și atelaje. De menționat că lucrau în cadrul cooperativei mulți zilieri veniți din Oltenia și Secuime, care erau cazați în dormitoarele CAP-ului. Existau 7 brigăzi de muncă, de la Noua până în Subobrej, fiecare având în frunte un brigadier. În plus, mai existau o brigadă pentru legumicultură și una pentru zootehnie.

În afară de terenuri arabile, cooperativa dispunea de o mare suprafață de pășuni și realizase un sistem de teleferic pentru transportul laptelei, fiind recunoscută pentru avere și rezultatele sale. Avea și o casă de vacanță, în mijlocul naturii, pentru acțiuni de protocol.

Sediul se afla la Turcheș. Aici se aflau birourile unde lucrau mulți specialiști – ingineri agronomi, doctori veterinari. Existau cantine, ateliere meșteșugărești, dormitoare, lăptăria, unde se colecta și prelucra laptele, grajduri.

**Materiale realizat cu sprijinul
familiei Balint Andrei**

GÂNDURI CREȘTINE

“ Ne iertați nouă greșelile ”

(Matei : VI 14)

În esență ei, iertarea este o forță morală care trece cu vederea tot răul pe care ni l-a făcut aproapele nostru, este tăria sufletească prin care învingem în noi mândria, mânia față de cel ce ne-a greșit, cu care devenim buni, blâzni și binefăcători, după ce el își recunoaște greșeala și făgăduiește să se îndrepte. Izvorul iertării este iubirea și iertarea lui Dumnezeu față de noi oamenii, este conștiința solidarității și a responsabilității fraterne înaintea lui Dumnezeu care voiește ca oamenii să fie fericiți, este ascultarea de porunca Domului, care zice prin Sfințitul Apostol Pavel : “ De va cădea fratele tău în vreo greșeală, îndreptați pe unul ca acesta cu duhul blănădeții...Purtăți sarcina unul altuia și aşa împliniți legea (dragostei) lui Hristos ” (Galateni VI 1,2).

Cei vechi nu cunoșteau virtutea iertării, se conduceau după legea răzbunării răului cu rău. Această morală aspiră este răsturnată de Mântuitorul Hristos care aduce porunca iubirii și a iertării prin viață și opera Sa. El ne dă această regulă de aur pentru viață : “ Toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi așăderea ” (Matei VII 12). Mântuitorul ne arată marea valoare a iertării prin faptul ca o aşeză în centrul rugăciunii domnești ca să o cerem zilnic : “ Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșitilor noștri ” (Matei VI 12). Și pentru ca nimeni să nu o uite, adaugă : “ De veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl Cereșc greșelile voastre ” (Matei VI 14).

Iertarea este cheia desăvârșirii morale. Iertând, întoarcem pe cineva de la rău, îl îndreptăm și îl facem folositor societății. Astfel, iertarea convertește la o viață nouă, renăște sufletul și îl face mai bun. Răul scade pentru că l-am biruit cu binele, cu dragostea și cu bunătatea (Romani XII 21).

Solidaritatea umană

A te simți una cu semenii tăi este un ideal de înaltă umanitate. Iubirea de sine sau egoismul dispar în fața acestui simțământ de solidaritate frătească între oameni.

Solidaritatea tuturor oamenilor este o idee nelipsită în “ Cartea Sfântă ”. Începând cu Vechiul Testament, se spune că toți oamenii sunt una prin strămoșul omenirii, Adam. Această învățătură este și mai lămurită în Noul Testament, unde Mantuitorul Hristos se numește “ al doilea Adam ”, prin care s-a rezidit firea omenească cea distrusă de păcatul lui Adam întâiul.

După învățătura creștină, toți aparținem ” Corpului tainic al lui Hristos, care este biserică Sa ”. În acest context, Sfântul Ioan Gură de Aur arată : “ creștinul nu e singur niciodată, nu trăiește numai pentru sine, ci și pentru alții ”. Așa spune și Sfântul Apostol Pavel : “ Noi care suntem mulți alcătuim un singur trup în Hristos, dar fiecare în parte suntem mădulare, unii altora ” (Romani XII 5) și adaugă : “ Bucurăți-vă cu cei ce se bucură și plângăți cu cei ce plâng, aveți aceleași gânduri unii pentru alții (Romani XII 15) și aceeași dragoste, un suflet fiind și una cugetând ” (Filipeni II 2).

Să desființăm hotarele care ne despart viața de a semenilor noștri. Când trebuie să încurajezi, punete în locul celui întristat, când trebuie să alini o suferință, tu să fii cel ce suferă; când ajută, socotește-te ca și cel care are nevoie de ajutor; când sfătuiești, să faci ca și când tie îți-ai da sfaturi. Și astfel, în fiecare împrejurare nu mai ești tu, ci tu ești el. Aceasta se cheamă solidaritate umană, precum stă și scris că : “ Noi suntem datori să răbdăm slăbiciunile celor neputincioși, să nu ne placem nouă înșine, ci fiecare din noi să placă aproapelui, în ce este bine ” (Romani XV 1).

**Preot muzeograf Remus Faust
Parohia Turcheș II**

La trecerea dintre ani, ne-a părăsit Traian Comșa Fulga, descendent al unei vechi familii mocănești, membru al ”Izvorului” și păstrător al obiceiurilor locului.

Dumnezeu să-l odihnească!

S-A ÎNTÂMPLAT ACUM 90 DE ANI

Pe 27 martie 2008 s-au împlinit 90 de ani de la Prima Reîntregire a Țării. Atunci, la 27 martie 1918, Sfatul Țării hotără că Basarabia "de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa, România". Vă propunem un material interesant despre acest important eveniment al istoriei noastre naționale, preluat și adaptat din cotidianul "Evenimentul Zilei".

Unirea Basarabiei cu România s-a făcut în condiții grele, deosebite. Luna aprilie 1917 a fost considerată în Rusia luna mitingurilor. Basarabia a organizat și ea, pe 6 și 7 aprilie, un congres general al cooperativelor sătești care au cerut printr-o moțiune autonomia administrativă. Pe 18 aprilie (stil vechi) la Odessa, 10.000 de soldați moldoveni au cerut autonomia politică pentru Basarabia și dreptul de a se organiza în cohorte. Si congresul preoțimii basarabene va cere, pe 19 și 20 aprilie, la Chișinău, alegerea unui mitropolit român, convocarea unei adunări naționale și constituirea unui "Înalt Sfat" cu atribuții legislative și executive.

În Rusia situația devinea din ce în ce mai complicată. În plin război, o primă mișcare revoluționară a dus la

abdicarea Țarului Nicolae al II-lea și apoi a Mareiui Duce Mihail. După proclamarea republicii, condusă de un directoriat în frunte cu A.F.Kerenski, s-a recunoscut dreptul persoanelor la autodeterminare (25 sept. / 8 oct.) și a permis emanciparea basarabenilor. Prin venirea la putere a bolșevicilor lui V.I.Lenin, s-a aprobat " Declarația drepturilor popoarelor din Rusia " (2/15 nov. 1917), popoarele fiind declarate egale și suverane, cu drept la autodeterminare liberă, până la separare și formarea de state independente inclusiv.

Pe 21 noiembrie, Sfatul Țării a ales ca președinte pe Tânărul deputat basarabeian Ion Inculeț, iar după lungi discuții, pe 2 decembrie, Basarabia a fost declarată " Republica democratică federativă moldovenească ". Viața acestei republici nu a fost deloc ușoară. Bande nesfărșite de soldați ruși bolșevizate terorizau Basarabia. Populația îngrozită cerea ajutor contra bandelor de hoți și asasini.

În ședința sa din 8 decembrie 1917, Sfatul Țării a hotărât trimiterea unei delegații la Iași pentru a cere guvernului și Antantei concurs militar contra anarhiei bolșevice. Nici la Iași situația nu era limpede iar la 5 ianuarie, Chișinăul a fost ocupat de bolșevici. În aceeași seară, Blocul Moldovenesc, frația cea mai numeroasă din Sfatul Țării, a trimis o nouă delegație la Iași, cerând intervenția armatei române. După îndelungă deliberări, situația internațională fiind complicată, I.I.C.Brătianu a hotărât trimiterea de trupe. Pe 13 ianuarie 1918, divizia a XI-a română, sub comanda generalului Ernest Broșteanu, a intrat în Chișinău, fiind primită cu un entuziasm de nedescris. Aceasta a declarat în fața Sfatului Țării, unde a fost invitat : "Creați-vă viață cum credeți și nimeni nu se va amesteca în ea, în organizarea ei, noi nu vă vom împiedica".

A urmat, firesc, declarația Sfatului Țării din 27 martie 1918, în sala festivă a Liceului al III-lea din Chișinău, prin care s-a proclamat Unirea : " Ruptă de Rusia o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte pentru totdeauna se unește cu mama sa, România ".

Basarabia a decis unirea sa cu România într-o zi de marți, 27 martie. Nimeni n-a crezut atunci că timpul va aduce mai multe ceasuri rele pentru această provincie istorică românească.

Miercuri, ziarul " România nouă ", apărut la Chișinău, titra : " Basarabia s-a unit cu Țara Mamă ". Pe atunci, Țara era sfântă și se scria cu majuscule. Textul ziarului este emoționant : " Ziua de 27 martie 1918 este pentru Basarabia ziua Dreptății celei mari. În această zi, Istoria a reparat marea nelegiuire săvârșită la 12 mai 1812, când trupul Moldovei a fost frânt în două și partea ei dintre Prut și Nistru a fost dată pe mâini străine care au vrut să o sugrume. Dumezeul neamurilor ne-a supus timp de sute de ani la încercări grele, astăzi El își întoarce mila Sa spre noi ". Ca și Sfatul Țării, ziariștii conduși de Onisifor Ghibu credeau că unirea s-a săvârșit pentru totdeauna...

Presă din Regatul României a salutat și ea momentul cu adevarat istoric. " Neamul Românesc " scria : " Orice român se va bucura de această mare veste și va dori din adâncul inimii ca lucrul început astfel să ajungă pe mâini bune cari să asigure dăinuirea lui aşa cum o cere, de altfel, dreptul național ". " Tribuna " jubila : " Rupte din trupul Patriei – Mamă, teritoriile românești revin după ani de suferință răzbunătoare și de activă primenire națională ca să întărească România și să î se făurească viitor frumos ".

SPIRITUL COMUNITAR

Statul modern este o mare realizare. Fără ordinea și disciplina pe care o impune de sus în jos nu ar fi posibile șoselele naționale sau construcția și circulația avioanelor (ca să nu mai vorbim de aceea a rachetelor sau a sateliștilor artificiali). În privința siguranței interne și externe, a sănătății sau a educației publice, statul modern poate, de asemenea, să se dovedească eficient. Și, chiar dacă realitatea nu seamănă de prea multe ori cu teoria, totuși e greu să ne imaginăm egalitatea tuturor în fața legii fără cadrele lui constituționale.

Dar, după cum bine știm, avantajele se obțin întotdeauna cu un preț. În vremurile îndepărtate, statul era relativ mic și îndepărtat. Îți trăiai viața, de la un capăt la celălalt, în propria ta comunitate, știind că, de cîteva ori pe an, trebuie să plătești dările către stăpînire. Aftfel, n-o vedeați amestecîndu-se în treburile tale sau ale satului tău, decât atunci cînd se întîmplă vreun mare necaz (de exemplu, dădeau tătarii și, dacă putea, statul te apăra cît de cît). Fără îndoială, pe atunci drumurile erau puține, proaste și nesigure, nimeni nu visa la șosele, trenuri sau avioane, se locuia în case de lemn sau de pămînt (ba chiar sub pămînt, în bordeie foarte amârîte), iar vîrstnicii nu beneficiau de o rație lunară gratuită de pastile colorate. Dar, de bine de rău, nici nu întîlneai peste tot funcționari care să-ți pună bețe în roate.

Realizînd ce poate să facă dacă pune la un loc resursele de care dispune și dacă își organizează militarește supușii, statul modern a trecut la destrămarea relațiilor dinăuntrul comunităților tradiționale. Ce șanse aveau, nu-i aşa, niște biete adunări de „oameni simpli” să scape singure de sărăcie? Cunoștințele acumulate de ei, în timp, încăpeau, ca să spunem aşa, într-o desagă, pe cînd știința administrativă modernă, concentrată în marile orașe, nu încăpea într-o sută de cămări!

Dintre toate, statul comunist a mers cel mai departe în distrugerea relațiilor directe, pe orizontală, între cetățeni, în ideea că numai organizarea în funcție de un centru unic de comandă poate să-i fericească pe toți. Unealta cu care au fost tăiate aceste legături interne a fost, desigur, poliția politică, Securitatea. Încîn s-a ajuns la situația în care oamenii nu mai erau capabili să se organizeze singuri nici măcar ca să curețe zăpada de pe propria lor stradă. Și, uite-asa, a devenit tot mai clar că disciplinarea militar-birocratică a națiunii (adică situația în care nu se mai adună om cu om să facă o treabă dacă nu e pe acolo și un căprar care să urle la ei) nu aduce numai avantaje. În primul rînd, pentru că distrugе un lucru pe care, e adevărat, nu poți să pui degetul, pe care nu poți să-l pipăi, dar care joacă un rol

CAIUS DOBRESCU

esențial în tot ce întreprinde o societate: încrederea.

Într-un oraș mare, locuitorii intră în relație unii cu alții într-un climat de onestitate și încredere. Din fericire, asemenea insule de solidaritate umană firească, naturală, mai există în societatea românească. Săcele reprezintă un bun exemplu: aici, comunitatea nu și-a pierdut memoria, săcelenii s-au încăpăținat să nu uite cine sunt și cine au fost înaintașii lor. Și-au păstrat, adică, mindria de oameni egali și liberi, fără de care nu se poate construi nimic durabil. De asemenea, au păstrat relația față-în-față, aceea care îți impune să-ți rînduiești viața astfel încît să te poți uita fără să roșești în ochii tuturor celor pe care-i întîlnești pe stradă.

A venit, poate, momentul în care relația de pînă acum ar trebui inversată: nu comunitățile relativ mici, (adică, aceleia în care oamenii, în general, se cunosc unii pe alții), trebuie să asculte de birocații „clarvăzători” din marile centre urbane, ci politicile guvernamentale ar trebui să învețe din exemplul de autoguvernare al localităților care au păstrat viu spiritul comunitar. Pentru aceasta, însă, aceste comunități, care funcționează ca niște mici republici de oameni liberi, pentru care democrația nu este o vorbă din cărti (sau în vînt), ci o practică a vieții de zi cu zi, trebuie să înțeleagă valoarea acestui capital, compus din identitate, demnitate, încredere reciprocă. Și apoi să-l pună la treabă, pentru a genera dezvoltare.

Corupția de care ne plingem mereu, adică jefuirea continuă a resurselor publice în interes privat, nu este expresia condițiilor instalate după 1989, ci este consecința directă a brutalității cu care comunismul a distrus relațiile comunitare, tradiționale, de colaborare firească între oameni. În momentul cînd a disparut biciul, s-a văzut că în mintea foarte multora nu exista nici o idee rațională despre interesul colectiv (fapt ce nu poate fi pus doar în seama egoismului naturii umane; el reprezintă și confirmarea „valorii” politicilor de educație și propagandă comuniste). Din acest punct de vedere, țărani care au distrus sistemele de irigații ca să-și rezolve mici necazuri din gospodărie, declanșând în zona lor procese de deșertificare, sănătatea bună cu foștii activiști și securiști care au devalorizat băncile, amenințând să aducă la faliment întreaga economie națională.

Nu suferim, astăzi, în România, din cauza „egoismului” capitalist, ci, pur și simplu, vedem cealaltă față a politiciei de mobilizare forțată a comunismului: un sistem

gigantic de supracontrol polițienesc explodează în mod necesar, mai devreme sau mai târziu, și generează dezordine, haos, războiul tuturor împotriva tuturor. Dezagregarea socială de astăzi nu este rodul pieții libere și al democrației, ci al migăloasei muncii prin care partidul și securitatea nu doar au distrus solidaritățile comunitare tradiționale, ci au încercat să șteargă din mintea oamenilor capacitatea de a coopera și de a se organiza liber, fără comanda „forurilor

superioare”. Din fericire, nu au reușit întotdeauna și nu au reușit peste tot. Supraviețuirea spiritului comunitar săcelean este o dovedă în acest sens. Dar, îndrăznesc să-o repet, comunitatea va triumfa deplin asupra celor care au încercat să-o distrugă și să-o umilească abia în momentul cînd va dovedi că acest spirit comunitar este orientat spre viitor, că este un ferment, un factor de dezvoltare.

OMAGIU EMINENȚILOR SĂCELENI

IUNI

Pentru cei din generația mea această alcătuire fonetică cu semnificație onomastică, cuprinzând în cele două silabe doar o consoană, are un farmec aparte, după cum fermecător este și omul care răspunde, întotdeauna surâzând, parcă invitând la dialog și senină comunicare, la acest apelativ.

Dacă nu l-ați cunoscut încă pe admirabilul nostru săcelean, doctorul în științe medicale și eminentul cercetător neurolog Onorius Iunian Corfariu, îngăduiți-mi să vă-l prezint, convins fiind că universul celor apropiati susține că Dumneavastră se va imbogăti, adăugând tezaurului deja existent icoana unui om care și-a făcut din demnitate și iinută morală un crez al cărui model ar onora existența oricărui dintr-un semenii noștri.

Prietenia și admirația pentru mai tânărul meu prieten și coleg de liceu, doctorul Onorius Corfariu își au pitite originile în seninătățile copilăriei mele săcelene și cele ale anilor de liceu, când inconfundabila și atrăgătoarea sa exuberantă și pasiunea pentru cunoașterea intelectuală și dialog mi-au atras atenția, favorizând apropierea și comunicarea noastră.

Mădăita unei familii dăruite cu harul preocupării pentru evoluția și armonioasa împlinire a copiilor întru divinul

dar al vocației – tată un talentat și instruit comerciant provenit dintr-o familie de gospodari din Agnita, Onorius Corfariu, iar mama, Susana, una dintre frumoasele fifice ale cunoșcuților negustori săceleni, Dumitru și Paraschiva Proca. Iuni va debuta pe traectoria lungului și încă neîncheiatului său periplu pe traectoria cunoașterii sub aspicile unui riguros respect față de arta studiului, iubind deopotrivă științele dar și valorile frumosului. Pasionat cititor, talentat pianist, un excelent sportiv, elev eminent al școlii din Cernatu, apoi al liceului „Dr. Ioan Meșotă” el va

urca treaptă de treaptă cu demnitate, împlinindu-se intelectual ca un adolescent și un Tânăr binecuvântat de virtuțile întruchipării armoniei în ipostaza sa ideală.

Anii grei, sumbri, care au urmat evenimentelor din august 1944 au afectat și liniaștea familiei Corfariu, dar nu au frânt nobilele idealuri, temeinice înrădăcinate în sufletul lui Iuni și nici respectul său pentru valorile științelor și spiritualității aşa cum le

percepuse el prin asidui lecturi și din îndrumarea distinșilor noștri profesori de la liceul Dr. Ioan Meșotă.

Și viața Săcelor acelor ani a cunoscut prăbușirea morală a unei lumi, clădită odinioară pe puritatea relațiilor interumane, în contextul cărora prioritare erau onestitatea,

Dr. Onorius Corfariu, alături de distinsa sa Doamnă, prof. Marcele Corfariu, băneșteu Lucaciu

continuare

competența, cinstirea valorilor și dragostea de aproape. În prim planul vieții anilor 1945 și 1946 s-a făcut simțită prezența tot mai accentuată a unor forțe obscure, provenite din mălu noiciv al unei lumi incompatibile cu integrarea într-o normalitate a existenței, căutătoare de oportunități ale afirmației pe canalul politic demagogic, agresiv și vindicativ al unei pseudo-doctrine socialiste care a adus mari prejudicii tuturor oamenilor de bună credință din toată această parte a lumii.

Câteva imagini de o copleșitoare dar dureroasă autenticitate ale acestor secvențe de istorie săceleană sunt evocate în recent apăruta scriere a doctorului Corfariu „Adevărurile ascunse devin otrăvitoare”, de fapt, un apel la circumspectie față de purtătorii de venin gata oricând să-și împărtășie nocivitățile în numele unor porniri instinctuale de o extremăjosnicie.

În toamna lui 1949 luni trece cu succes examenul de admitere la Facultatea de medicină din Cluj, beneficiind de strălucita pleiadă a marilor profesori și cercetători din capitala transilvană în fruntea cărora s-a aflat memorabilul savant Iuliu Hațegianu.

Repartizat în Moldova, la circumscriptia Rîpicești-Suceava, își onorează cu aleasă demnitate jurământul deontologic formulat de Hypocrat din Kos, fiind remarcat și evidențiat pentru competența și dăruirea exercitării îndatoririlor sale. Urmând îndemnului inimii, dar și vocației sale intelectuale, luni își continuă studiile prin aprofundarea domeniului neurologie. Urmează cursurile din cadrul Institutului de Specializare și Perfecționare a Medicilor de pe lângă Facultatea de Medicină din București, iar în 1959 devine medic secundar neurolog la spitalul „Gheorghe Marinescu” din București, pentru ca în anul următor, în urma examenului de medic specialist, să ocupe unul dintre posturile de medic neuro-psihiatru din cadrul spitalului județean Târgu-Mureș.

Activitatea științifică concentrată îndeosebi asupra

problemelor de neurofiziologie va fi o amplă reprezentare în teza de doctorat și titlul de doctor în științe medicale obținut în anul 1971 și numirea sa ca cercetător științific principal în cadrul Institutului de Medicină și Farmacie din Cluj (1971).

Elaborează un număr remarcabil de lucrări din domeniul neurologiei, publicate în reviste și edituri din România, Elveția, Germania, Olanda, Spania. Participă cu lucrări la importante reunii internationale și Congrese în Germania, Anglia, Spania, Franța, Bulgaria, Turcia, Grecia și Italia, este membru al Societății Române de Neurologie

și al Societății Europene în domeniul cercetării somnului, numele său, activitatea sa sunt menționate în dicționare ale specialității sale (Universitatea California, Los Angeles, SUA. Indexul bibliografic al lucrărilor științifice medicale și farmaceutice).

În ciuda impresionantei sale cărți de vizită, a pasiunii pentru știința specializării sale, luni a rămas de-a lungul timpului un suflet adiat de aceeași primăvară care i-a măngăiat adolescența și prima tinerețe (în modesta mea evaluare cea de a doua tinerețe nu și-a demarat încă imprevizibilele virtuți). A fost și a rămas într-o nobilă vocație un autentic iubitor de oameni, un generos „săritor” la nevoie, un domn în orice gest, în orice atitudine, un gentleman

Eminentul specialist neurolog, doctor în științe medicale,
Onorius I. Corfariu

aureolat de un fermecător simț al umorului, alimentat copios de o erudiție de învidiat chiar și de un umanist cu pretenții, fără să mai vorbim de calitățile de cuceritor interlocutor, capabil să abordeze discuții cuprinse într-o gamă ale cărei extensii ar cuprinde literatură, muzica, călătoriile, spiritul epocilor, politica în ipostazele ei majore, eternul feminin, miracolele antichității, amintirile lumilor prin care am trecut, într-un cuvânt totul.

Cine l-a cunoscut, cine a avut șansa să-i strângă vreodată mâna energetică, fermă, dar caldă, un adevarat mesaj al întruchipării bunăvoiței și funciarei dragoste de aproape, acela nu-l va uita niciodată.

continuare în pag. urm.

CONTINUARE

L-aș dori, cel puțin sufletește, mai aproape de pulsatia eforturilor noastre în recompunerea autenticei atmosfere care caracteriza viața săceleeană de odinioară, parcă modelată după frumusețea cu totul aparte, de-a dreptul inconfundabilă, a plaiurilor noastre, din păcate cunoscute tot mai puțin, mai ales de cei tineri, care le privesc din goana mașinii, din perspectiva șoselei devenită de la o vreme un adevărat fluviu mecanic, menit parcă să absoarbă orice pălpăire a bietului suflet.

Ce-ar fi Iuni să reflectezi la o întâlnire cu tinerii

săceleni de astăzi!? Să le povestești căte ceva din minunatul parcurs al exceptionalei tale traectorii, despre devenirea ta în știință, despre constituentul existential al simțului umorului și valoarea acestuia în afirmarea personalității bărbatului și de ce nu!? să le faci o demonstrație de cum se cântă la pian o partitură din jazz-ul anilor 40. Ce zici!?

Cum să-mi vină să cred că de fapt ne cunoaștem de aproape 7 decenii!?

Prof. univ. dr. Dimitrie Cazacu

APARIȚII EDITORIALE ALE SCRITORILOR SĂCELENI

DR. ONORIU I. CORFARIU

**„ADEVĂRURILE ASCUNSE DEVIN OTRĂVITOARE”
EDITURA ARDEALUL – TÂRGU MUREŞ 2007**

Sfârșitul de an 2007 a dăruit cititorilor pasionați de esențele tari ale adevărului o scriere remarcabilă, creație a eminentului săceleean, doctorul în medicină și specialistului neurolog Onorius I. Corfariu.

Rar mi-a fost dat să întâlnesc o personalitate care prin structura sa intelectuală, prin erudiția sa și prin autentică vocație a comunicării să fie avizată spre împlinire și desăvârșire prin arta scrisului.

Ei, iată, că gândul intim și-a aflat întruchiparea, iar tezaurul cu migală adunat de-a lungul unei vieți admirabile de un om care și-a onorat în mod strălucit scânteietoarea inteligență prin „focul continuu” al pasiunii pentru artă și știință medicinii, cultivate pe fondul le fel de neostoitei tentații pentru tot ceea ce semnifică excelență condiției existențiale, a fost dăruit semenilor săi în ipostaza unei cărți minunate intitulată pe cât de sugestiv pe atât de incitant „Adevărurile ascunse devin otrăvitoare”.

Ce impuls interior, ce realitate tulburătoare, izvoditoare de amărăciuni l-a determinat pe omul de o aleasă și gingășă simțire care este doctorul Corfariu, să opteze pentru un asemenea generic inspirat, sau, poate chiar determinat de misterul neoliticului „Gânditor” de la Hamangia, simbol al trecătoarei noastre pălpăiri, grevată de atâtea doruri, îndoieri, incertitudini și chiar de teama confruntării cu ... adevărul. Atât de cumplită este această teamă încât, evitând bărbăteasca confruntare cu lumina sa, generatoare de excelență umană, ne mințim chiar pe noi înșine.

Ce cuprinde cartea?

Adevăruri dureroase, incredibile secvențe ale unei lumi distorsionate de cele mai infame forțe ale răului, pe care adeseori le-am acceptat cu nerecunoscută și neasumată realitate, incredibile naivități exploatațe de demoni deopotrivă masculini și feminini, foșcaitori prin habitatele noastre, incursiuni în anticamerele universului drogurilor, portrete și icoane ale unor demisurgi dăruitori cu neverosimilă abnegație ideii de salvare a semenului nostru din încrâncenările suferinței sau înțoarceri în timp la viață stătătoare sub semnul normalității, când iubirea nu fusese încă expediată la periferiile existenței umane.

Veți citi cu sufletul la gură istorisiri, descinse din miezul fierbinte al existenței noastre atât de controversate, caleidoscopice și imprevizibile, mai ales când în conjuncturi inevitabile vălul aparențelor trebuie, fie și temporar, ridicat, pentru identificarea „ascunsului adevăr”, sau a cauzelor generatoare ale răului și mizeriei morale.

Tinerii sunt în centrul atenției doctorului Corfariu, iar pledoaria sa gravitând în jurul ideii de sprijin a acestora prin continuitatea demersului inițiat de elitele morale și profesionale, singurele capabile să se constituie în autentice modele.

Nu în ultimul rând, cartea doctorului sugerează, în modul cel mai delicat posibil, cam ce ar însemna și ce a însemnat odată un profil intelectual care ar binemerita înalta considerație a comunității și a societății în ansamblul său. Cum cartea respiră prin toate paginile ei spiritul viu, tumultos, dar plin de o căldură și tonifiantă seninătate al omului Iuni Corfariu, ea devine un îndemn la meditație asupra regândirii

continuare în pag. urm.

conceptului de lider spiritual, alcătuire edificată pe componente interactive aflate sub semnul excelenței.

Apartenența doctorului la lumea spiritualității europene este mai mult decât evidentă, iar aceasta nu este o consecință a strădaniilor sale în confruntarea cu râvnita cunoaștere, ci necesitatea organică a unui destin înfrățit cu Lumina.

Caracterul viu, fluent al naratiunii, dominant în toate compartimentele cărții, se impune ca o consecință a unei fericite translații a manierei relatării orale în substanță și forma prezentării scrise, fapt care conferă evenimentelor prezentate un plus de strălucire și culoare. Cu arta unui prozator experimentat, sub impulsul debordantei sincerității, autorului îi "iese" jocul dozării tensiunilor naratiunii amănunt atât de important în relația acestuia cu cititorul.

De altfel, cred, că scriindu-și prozele, lumi de fapt, relata, unui interlocutor pa măsură, la un pahar de vin bun, pe care, fără să întreacă nicicând măsura, la știut prețui chiar la nivelul competențelor sale neurologice.

O carte vie, o carte care îl va lua pe cititor de mâna și îl va purta în ipostazele unui univers, este drept caleidoscopic, diversitatea căruia va uimi, va fascina, dar

va și convinge de certă necesitate a iubirii adevărului, a prețuirii și cultivării sale în cazul în care avem și complicata pretentie de a ne considera produse necontrafăcute ale unei autentice civilizații.

Mi-ește greu să închei acest comentariu al uneia dintre cele mai frumoase, mai inspirate și mai umane cărți pe care le-am citit în vremea din urmă, fără să amintesc, fie și în treacăt, de elevatia limbii folosite, autorul scrierii punând în evidență o supletă de inviat în stăpânirea autoritară a vocabularului la nivelul tuturor stilurilor, mărturie indiscutabilă a neostoitului sau interes pentru toate palierile existenței, inclusiv ale zbaterilor de pe „ogoarele” literaturii, unde ideea de frumos nu și-a aflat încă la noi o determinare cât de cât acceptată de toti contemporanii noștri aspirante la eternitate.

Sunt convins că doctorul Onoriu I. Corfariu a pășit cu dreptul în literatură, iar experimentul „Ascunsele adevăruri...” îi va încuraja mărturisirea tezaurului de fapte, întâmplări și mari adevăruri, ce s-ar cuveni rostite fie și pentru a încuraja readucerea mentalității multora dintre noi la standardele morale ale unei lumi ce ar putea constitui vreodată temelie râvnitei fericiri.

Febr. 2008

Prof. univ. dr. Dimitrie Cazacu

150 DE ANI DE LA NAȘTEREA PROZATORULUI ȘI DRAMATURGULUI BARBU ȘTEFĂNESCU DELAVRANCEA

“Patria nu e pământul pe care trăim din întâmplare, ci e pământul plămădit cu sângele strămoșilor...”

Tatăl, Ștefan Tudorică Albu, trecut în acte sub diverse nume : Ștefan Plugaru, Ștefan Tudor, George Ștefănescu, descendent al unei familii de ciobani vrânceni, așezăți cu turmele pe moșia Filipești din județul Ilfov, se stabilește la marginea Capitalei unde, până la 60 de ani, va umbla zi și noapte pe drumuri, pe ploi și viscole, fiind starosie af-

Se împlinesc anul acesta 150 de ani de la nașterea prozatorului, dramaturgului, oratorului Barbu Ștefănescu Delavrancea și 90 de ani de la trecerea sa în eternitate.

S-a născut în 11 aprilie 1858 în mahala Delea Nouă din București, fiind prăslea unei familii în care se născuseră nouă copii.

continuare

cărăușilor ce transportau grâu în schelele de la Turnu Măgurele, Giurgiu și Oltenia. Barbu crește printre vîi și porumbiști, pe drumul păfios al mahalalei.

Își începe învățătura de carte cu dascălul Ion Pestreanu de la biserică Sfântul Gheorghe Nou: trece apoi, în urma unui examen de admitere evocat în lectura "Domnul Vucea", la Școala nr. 4 din Coloarea de Negru (numele unei unități administrative, echivalentă unui sector). În sfârșit, ajunge la Școala Domnească de la Maidanul Dulapului, unde-l cunoaște pe Ion Vucitescu, prototipul eroului din nuvela "Domnul Vucea". După cele patru clase primare rămâne un an acasă, probabil din cauza pretențiilor materiale, și va fi înseris la Liceul Lazăr, de unde se mută la Sfântul Sava. Fiind un elev sărguincios, obține note mari la matematică și științele naturii, dar întâmpină dificultăți la limbi străine. O atracție deosebită simte pentru desen, poate și datorită talentului pedagogic al profesorului Vasile Ștefănescu, fire deschisă și sociabilă.

Debuteză ca poet cu o plachetă de versuri, azi uitată, "Poiana Lungă" (1878), ce adună recolta anemică a adolescenței, sentimentală și dulceagă. În momentul în care Eminescu publică în "Convorbiri Literare" poeziile "Povestea Codrului" și "Singurătate", își retrage placheta din circulație.

Între 1877-1882 este student la Facultatea de Drept, publicând în ziarul "România Liberă", sub pseudonimul Argus, aşa-numitele **Zigzaguri**, foiletoane satirice care prefigurăză personaje din proza autorului.

Este epoca în care o cunoaște pe Elena Miller – Verghy, distinsă intelectuală în pensionul căreia va fi chemat să țină prelegeri de literatură, filosofie, va asculta muzică sau va discuta probleme de artă și politică. Cu ajutorul familiei Verghy, dar și al fratelei său, Nicu Ștefănescu, avocat cu dare de mâna, și al ziarului "România Liberă", Delavrancea va pleca în 1882 la Paris în vederea pregătirii tezei de doctorat în drept. Nu se prezintă însă la examenul de doctorat, dar se îndreaptă spre alte aspecte ale bogatei culturi franceze: zile întregi poate fi văzut în sălile muzeului Luvru, extaziat în fața Giocondei lui Leonardo da Vinci, pictura ce-l va impresiona până la moarte și sub influența căreia va scrie drama psihologică "A doua conștiință", nereprezentată vreodată pe scenă. Cunoaște marile capodopere ale artei universale, de la maestruii antichității și ai Renașterii, până la cei contemporani. Își lărgeste considerabil cultura literară printr-un contact mai strâns cu opera lui Balzac, pe care îl socotea "cel mai mare literat al Franței din secolul al XIX-lea", cu scările lui Emile Zola, ale fraților Goncourt, a căror glorie era la apogeu. Să notăm că Delavrancea era un admirator al lui Shakespeare, că-l citise pe Edgar Poe, că nu-i erau străini Tolstoi și Dostoievski. Totuși se simte, ca și Trubadurul din opera sa de mai târziu,

"un exilat sălbatic în civilizație, un sceptic și un deceptiōnat cu convingerile intime clătinate".

De la Paris trimite "României Libere" corespondențe legate de evenimentele culturale pariziene, ca și nuvela "Sultânica", iar în scrisorile către Elena Miller-Verghy își exprimă neliniștea sufletească dorul de țară, dorința de a se reîntoarce cât mai repede acasă, unde se simte "viu, puternic și independent".

Se întoarce în țară în 1884, după ce vizitase Italia, cu monumentele ei celebre și peisajul ei fermecător ce-l vor inspira în opera "Fonta Cella". La București își regăsește prietenii: pe I.L. Caragiale, Alexandru Vlahuță și participă în toamna același an, ca reprezentant al ziarului "România Liberă", la cea de a XXI – a aniversare a Junimii, la Iași. Călătoria îi prilejuiește un reportaj-document care atestă prietenia cu Caragiale, Delavrancea fiind un admirator entuziasmat al marelui dramaturg, căruia îi schițează un portret foarte expresiv: "... mișcări repezi, uneori intenționate, un

joc de voce și de figură variat, plin de umor, niște priviri care scăpesc, o conversație bogată, presărată cu glume [...] un spirit vioi, fermecător, deosebit". De la Pașcani vor călători în compartiment cu Vasile Alecsandri și Titu Maiorescu. Poetul Pastelurilor îl copleșește pe gazetarul bucureștean. Cu Junimea, unde va căsi în 1886 nuvela "Trubadurul", are un contact sporadic.

După un scurt stagiul de prim-redactor la ziarul "Epoca", semnează tot cu pseudonimul **Argus** "Cancanuri politice" în "Lupta" lui George Panu, iar din toamna lui 1887 va intra în redacția "Revistei noi" condusă de eruditul Bogdan Petriceicu Hașdeu, atras de personalitatea fascinantă a marelui savant. Anii aceștia, până în 1894, când va fi ales deputat, la Ploiești, sunt cei mai productivi. De acum va semna cu Delavrancea, probabil în memoria strămoșilor săi coborători cu turmele de pe plaiurile Vrancei. Publică volumele: "Sultânica" (1885), "Trubadurul" (1887), "Paraziții" (1892), "Între vis și viață" (1893). Se afirmă ca orator de mare talent la tribuna Ateneului și la întrunirile publice, ca un publicist pasionat și inteligent, un pamphletar care, după expresia lui Iorga, "tăia râni adânci în susținutul adversarului".

Două probleme de mare importanță l-au incitat în permanență pe înflăcărătul orator de la Sala Dacia: problema țărănească și cea a unității naționale, în apărarea căror și-a pus tot talentul și puterea de convingere. Oratorul Delavrancea se consideră, metaforic vorbind, urmășul testamentar al unor veacuri întregi, care nu poate uita ceea ce a învățat de la cei mai mari dascăli ai săi, de la părinți: basmele, cântecele, obiceiurile, limba în care și-a spus durerile și dorul.

Unitatea națională a susținut-o și apărat-o cu o admirabilă consecvență. Ales deputat liberal, în 1894, după ce rostise răsunătorul discurs "Rolul și drepturile românilor

continuare în pag. urm.

transcarpatini ", va părăsi partidul în momentul când A.A.Sturdza, ajuns la guvernare, trădează cauza Transilvaniei. Militant din tinerețe pentru unitatea culturală și apoi pentru cea politică a românilor de peste munți. Delavrancea nu ocolește nici un mijloc pentru a le veni în ajutor : întreprinde campanii de presă, iar ca vicepreședinte al Ligii culturale transportă chiar fonduri necesare memorandiștilor, călătorind în străie tărănești spre a nu fi recunoscut de autorități. Pentru el, problema națională " cuprinde în ea speranțe, iluzii și visele noastre, nu de un an, nu de un secol, ci de o infinită durată și de o înălțime de la care pururea ne vom inspira ". Argumentația sa invocă, pe linia cronicarilor și istoricilor din secolul al XVIII-lea și al XIX-lea, comunitatea de origine, de cultură, de limbă și de suflet pe care " arcul carpatin a consolidat-o și n-a risipit-o ".

Părăsind gruparea liberală, din 1899 va adera la partidul conservator, care îl numește primar al Capitalei; va fi apoi deputat de Putna, Mehedinți și Vaslui, vicepreședinte al Camerei, ministru al lucrărilor publice. Politica l-a răpit de la scris un timp îndelungat, singurul contact cu literatura și arta fiind pasiunea pentru poezia populară (va ține un curs de folclor, în 1892, la Facultatea de Litere) și legăturile cu marii prieteni Caragiale, Vlahuță și pictorul Nicolae Grigorescu.

În 1902 îl va apăra pe Caragiale de plagiul, în procesul intentat de C. Ionescu-Caion, un obscur poet din cinaclul lui Alexandru Macedonski. Caragiale fusese acuzat că a copiat piesa " Năpasta " după un autor maghiar sau după " Puterea întunericului " de Lev Tolstoi. Într-un

impetuos crescendo, Delavrancea a subliniat valoarea operei lui Caragiale, gravitatea actului de plagiat care poate umbri sau chiar distrugă prestigiul dramaturgului. Cu argumente solide. Delavrancea înălță definitiv calomnia, întuindu-l pe Caion la stâlpul infamiei, încheindu-și pledoaria cu un elogiu al operei lui Caragiale ca valoare națională : "...un popor întreg admiră pe Caragiale, bunul lui renume trece peste plaiurile neamului românesc".

La început de secol XX, dă la iveală trilogia Moldovei : " Apus de soare " (1909), " Vîforul " (1910), " Luceafărul " (1911). Urmează dramatizarea a două opere, " Irinel " și " Hagi Tudose ", care nu se bucură de succesul dramelor istorice.

În 1913 rostește discursul de recepție la Academie, " Din estetica poeziei populare ", care, împreună cu discursul " Patrie și patriotism " (1917), constituie piese antologice, mărturii ale unui patriotism sincer, exprimând dragostea față de gloria strămoșească, față de datină și tradiție, din care reținem o afirmație semnificativă : " Nu știu cum se cheamă pământul acesta, dar știu că pretutindeni pe unde m-am dus, pe unde s-a vorbit românește, este pământul strămoșilor mei, este patria mea ".

Refugiat la Iași, în timpul războiului, se stinge din viață la 29 aprilie 1918 cu măhnirea de a nu-și fi văzut realizat visul pentru care militase fără odihnă, până în pragul morții : unificarea națională a României ce avea să se împlinească peste numai câteva luni. Este înmormântat în cimitirul Eternitatea, unde își doarme somnul de veci un alt om de seama al literelor românești-Ion Creanga.

Prof. Florica Lupu

MISCELLANEA

Proverbele, aforismele, panseurile, vorbele de duh sunt rezultatul unor procese psihice și rationale după experiențe din viața scriitorilor, savanților sau chiar a oamenilor fără prea multă școală, dar inteligenții nativi care au conservat în cărți și studii observații devenite mai apoi învățături intrate, apoi, definitiv în tezaurul național și universal. Cu cât le vom cunoaște mai bine, cu atât ne vom putea feri mai ușor de necazurile și greutățile de zi cu zi. De aceea, un proverb pe care nu trebuie să-l uităm niciodată spune așa : " Omul deștept învață din greșelile altora, în timp ce prostul nu învață nici din propriile greșeli ".

Continuăm să evidențiem și astăzi câteva proverbe inspirate din temele majore ale vieții (viață, moartea, fericirea, norocul, soarta, munca, prietenia, înțelepciunea, educația, cultura). Astăzi, despre viață :

- " Nu se cade să-ți părăsești postul fără voia celui care comandă ; postul omului e viață ". - Pitagora (600-509 i.H.)
- " Nu viața este bunul cel mai de preț, ci viața frumoasă ". - Platon (429-347 i.H.)
- " Viața n-a dat nimic muritorilor fără multă trudă ". - Horațiu (65-8 i.H.)

În continuare, reven la feblețea mea din timpul studenției când îmi plăcea să citesc și să traduc din maximele și gândurile adunate de poetul italian Ugo Ojetti, gânduri pe care le-a publicat pentru prietenii lui, la 60 de ani.

- " A și să îmbătrânești înseamnă și să găsești un acord între fața ta de om bâtrân și inima ta și creierul tău de Tânăr. Este foarte grea această încercare să-o reincepi în fiecare minut. A și să mori însă, este o altă chestiune, mult mai ușoară și rapidă ".

- " A rugă pe cel mai crud și inflexibil stăpân al nostru, timpul, să se îndepărteze de noi, să se micșoreze, să se întrerupă, să zboare în altă parte, după placul nostru, iată miracolul muzicii. și este adevărat și benefic ca pe acest miracol să-l numim **muzica divină** a vieții noastre ".

- " Disprețul trecutului este ori ignoranță ori frică ".

- " Omul cât timp este vioi și activ creează ceva folositor lui sau societății. Pomul care nu mai face fructe, cel puțin face umbră, dar omul care nu mai acționează nu face nici măcar umbră ".

Prof. Nicolae Drăghiciu

N.R.: Textele publicate la rubrica "OPINII" conțin părerile semnatariilor și nu angajează atitudinea redacției față de temele propuse sau opiniile autorilor

DIN NOU DESPRE TURISMUL SĂCELEAN

Ne-am obișnuit ca, o dată la patru ani, pretendenții la un scaun în administrația locală săceleeană să pună pe tapet câteva dintre problemele pe care ei le văd esențiale pentru dezvoltarea localității noastre. Printre acestea, mereu reluată și mereu abandonată, este transformarea Săcelului într-o zonă turistică pe măsura potențialului natural cu care a fost înzestrat. Devenirea turistică a acestei zone n-ar trebui tratată ca și când totul ar începe de la zero, trecându-se astfel cu vederea faptul că Săcelele au o bună tradiție, este adevărat cam de mult, pe această linie.

În perioada interbelică, zona era apreciată pentru confortul oferit, pentru liniștea și aerul curat, pentru ospitalitatea gazdelor și, nu în ultimul rând, pentru condițiile de petrecere a timpului oferite. Totul era organizat în amănunt de comisiile locale de turism din cele patru sate de atunci, care aveau grijă să-și facă publicitate și să atragă căi mai mulți "sezoniști".

Comisia locală de turism din Satulung, de exemplu, recomanda localitatea ca fiind un minunat loc de recreere și odihnă, așezat la poalele munților Ciucăș și Piatra Mare, la altitudinea de 750 m., cu un climat subalpin, "cu temperatură foarte constantă, cu păduri de brad, soare, apaduct comună, străzi îngrijite, locuințe convenabile în case de cărămidă, lumină electrică" [Plaiuri Săcelene, nr. 5 / 1938].

Sunt specificate obiectivele și realizările edilitare: Biserica nouă, parcul comunal "Victor Popaea", plantațiile noi de arbori pe străzi, canalizarea, trotuarele, biblioteca populară, stadionul, echipa sportivă, dar nu sunt uitate nici oportunitățile pentru excursii la Poiana Gâvrus Poiana Nicolae Nicoleanu, Poiana Brașov, pe Tâmpa sau pe munții Piatra Mare, Tâlfa, Tesla, Ciucăș, Valea Teleajenului.

La capitolul facilități oferite erau incluse poșta, telegraful și telefonul public, piața săptămânală, farmacia, magazinele bine assortate, iar la capitolul distracții : balurile, serbările câmpenești, restaurantele cu orchestră și dans, cafenelele, cofetărie, popice, strand, biliard.

Toate acestea se întâmplau în anii 30 ai secolului trecut și o taxă de sezon costa 50 de lei / persoană.

Comisiile turistice locale funcționau și în Cernatu, Turcheș sau Baciu. În spațiile publicitare turiștii erau invitați să viziteze în Cernatu : grădina bisericii noi, promenada "Pe pod" și monumentul eroilor, la Turcheș : parcul "Regele Carol al II-lea" piața "24 Februarie", plantațiile de arbori, troița de pe Coasta Vie, biblioteca și asociația culturală, iar la Baciu : pictura bisericii ortodoxe, trambulina națională de schi (!), aleea "Şanț", troița eroilor, biblioteca populară.

Balurile, serbările câmpenești, restaurantele și cafenelele cu orchestră, sălile de popice, cofetăriile, magazinele assortate și ieftine erau alte puncte de atracție pe care comisiile turistice locale de aici le propuneau "sezoniștilor", alături de cursele regulate de autobuze și tramvai și de reducerile pe C. F. R., prin stația Dârste.

Au trecut de atunci peste 70 de ani și timpul a lucrat, se pare, în defavoarea săcelenilor și din acest punct de

vedere. Nimeni n-ar putea arunca vina numai în cărca fostului regim, din moment ce în ultimii 17 ani de democrație cele câteva inițiative private izolate în domeniul turistic nu și-au găsit susținerea printr-o politică locală coerentă și eficace.

Ce aveau, oare, Săcelele în anii 30 ai secolului trecut ca puncte tari pentru turism și nu mai au astăzi ?

Aveau o infrastructură bună pentru condițiile de atunci, dar devenită insuficientă și neatrăgătoare pentru zilele noastre. În condițiile în care nu s-a prea mai investit nimic, șoseaua principală a devenit neîncăpătoare pentru traficul zilnic, îngreunat acum și de transportul greu orientat pe aici. Ocolitoarea, veșnica ocolitoare, care ar putea degaja complet circulația prin oraș și ar putea transforma bulevardul într-o adevărată promenadă pentru turiști, mai este amintită doar în campaniile electorale. Dacă aleșii noștri ar fi dorit eu adevărat să o realizeze, ar fi fost suficient să termine în fiecare an câte un kilometru de ocolitoare și acum față Săcelului ar fi fost alta.

Străzile laterale, altădată pietruite, liniștite și curate, au devenit și ele neîncăpătoare și, în majoritatea cazurilor, greu de străbătut din cauza gropilor și pietrișului cărat de ploi. Închipuiți-vă cu ce impresii despre edilii noștri pleacă turiștii care vizitează puținele pensiuni săcelene situate pe aceste străzi !

Rețelele de alimentare cu apă, altădată motiv de mândrie pentru săceleni, au ajuns adevarate ruine. Apa, pentru calitatea căreia veneau special "sezoniști" din București, Brăila sau Ploiești, sosește acum la robinete plină de măl și gunoaie la cea mai mică ploaie.

Pădurile de brad care asigurau liniștea, confortul, răcoarea și aerul curat atât de mult căutate de vilegiaturiști de altădată au căzut și ele răpuse de securile nemiloase al căror interes ascuns.

Ce să mai vorbim despre locurile de petrecere a timpului liber ? Suntem poate singurul municipiu care nu are un cinematograf, un strand, o cofetărie specializată, un restaurant elegant, cu program artistic, o discotecă decentă sau o sală de spectacole !

Dacă acum 70 de ani organizarea transportului în comun și facilitățile oferite în acest domeniu turiștilor erau un atu pentru Săcele, astăzi autobuzele scălciate și pline de mizerie și mirosuri, lipsă de siguranță pe stradă, mai ales după anumite ore, ospitalitatea îndoiefulnică din locurile publice au darul să-ți sterpezească dinții și să te îndepărteze.

Trăgând linie, vedem clar ca avantajul este de partea Săcelului de altădată. Pentru a fi din nou acolo unde am fost, este nevoie de schimbări esențiale în primul rând în concepția celor care ne vor conduce destinele în viitor și care vor trebui să lase deoparte promisiunile bombastiche și măruntele interese personale, și să treacă la reclădirea acelor relații sociale normale care au permis dezvoltarea sănătoasă a comunității noastre secole la rând.

DESPRE FONDurile STRUCTURALE

Incepând cu toamna anului 2006, când integrarea europeană devenise o certitudine, s-a tot vorbit despre fondurile structurale/europene. Ni s-a dat exemplul Spaniei care a accesat fonduri de câteva ori mai mari decât a cotizat la bugetul Uniunii. Ni s-a spus că de simple vor fi procedurile, căt de multe se vor schimba, căt de pregătiți vor fi funcționarii care vor administra aceste fonduri. Ce mai ... Raiul pe pământul României. Nu trebuia decât să aşteptăm și să completăm o cerere.

A venit momentul ianuarie 2007 - nimic, apoi martie 2007 – nimic din nou, apoi august 2007 – iarăși nimic, apoi noiembrie 2007 ... mai nimic. Pe ieș pe acolo căte o rămășiță de Phare sau Sapard, căte un fond specializat al vreunui minister sau al unei Agenții. Specialiștii ministerelor au elaborat o structură a fondurilor structurale împărțită pe *Programe Operaționale Sectoriale*, la rândul lor defalcate pe *Axe prioritare și Domenii majore de intervenție*. În dulcele stil românesc, problemele abia acum au apărut. Ministerul diferite au propus finanțarea unor activități identice pe Axe diferite. Apoi Comisia Europeană a trimis variantele de lucru ale finanțărilor (elaborate în grabă, probabil compilate din alte documentații europene) înapoi pentru refacere. Toate aceste procese au necesitat timp și, iată că anul 2007 a trecut „iniștit” fără ca banii Europei să ne îmbunătățească performanțele economice. Ba, mai mult, banii noștri i-au ajutat pe alții. Nici variantele finale ale documentelor nu sunt însă inspirat elaborate. Prințipiu pe care se bazează o parte din axele prioritare este „*primul venit, primul servit*” care, deși încearcă să dinamizeze accesarea fondurilor, nu garantează finanțarea celor mai bune proiecte.

În fine, fondurile vin (în ultimele două luni s-au lansat mai multe apeluri la propunerile de proiecte pe diferite axe prioritare) sau vor veni în curând. Din păcate întrebarea lansată acum doi ani este în continuare de actualitate: Suntem pregătiți să accesăm aceste fonduri? Avem specialiști capabili să scrie proiecte și să le implementeze? Suntem autorități locale ale statului capabili să diminueze birocracia și să pună la dispoziția solitaților avizele și autorizațiile necesare în timp util? Suntem doar căteva întrebări la care vom afla răspuns(uri) în perioada

următoare.

Abordarea accesării acestor fonduri se face din două perspective diferite: publică și privată. În ceea ce privește accesarea fondurilor de către instituții private, mai mici sau mai mari, lucrurile sunt relativ simple: se contractează o firmă de consultanță care e plătită în funcție de rezultate. Interesul acesta este nu de a „ciupi” o sumă pentru elaborarea documentației necesare, ci de a obține un comision din finanțarea pe care o obține clientul. Aici este adevaratul ei câștig, iar clientul este mulțumit să obțină o finanțare care poate ajunge până la 70% din totalul investiției. Problema cea mare este că afacerea nu poate, în multe cazuri, aștepta luni întregi (peste 6 luni) până este parcurs tot procesul: elaborarea dosarului de finanțare – avizele și autorizațiile se obțin greu, cu sudioare – evaluarea cererii de finanțare și apoi contractarea grantului. Astfel, factorul timp și birocracia pot descuraja potențialii solicitanți ai fondurilor structurale.

Nici în cazul autorităților publice lucrurile nu stau mai bine. Ba din contră. Birocracia, inerția, conflictele politice, primari neinspirați, etc., pot face foarte ușor, din păcate, ca accesarea fondurilor să devină o utopie. Consiliile locale se întunesc lunar, deciziile se iau cu greutate, funcționarii nu sunt pregătiți să lucreze cu aceste instrumente europene, nu au experiență sau ... pur și simplu nimeni nu se interesează de aceste oportunități. Există, din fericire, și reversul medaliei. Sunt Consilii locale și județene sau alte autorități publice, care nu lasă nici cea mai mică oportunitate să treacă neexploatață, indiferent de suma finanțării. Acestea fac ca prestigiul instituției să crească aducând cu sine și un plus la evaluarea proiectelor depuse ulterior. De asemenea, fiecare proiect implementat crește experiența funcționarilor care vor putea să se adapteze mult mai ușor nouătilor, oricare ar fi acestea.

Concluzionând, aş spune că numai cei ce au înțeles că a progresat înseamnă a avea o perspectivă de viitor și că pentru a construi un edificiu trainic ai nevoie de o fundație rezistentă vor avea succes într-o economie concurențială.

**Prof. Radu Colț
Gr. Șc. Ind. Victor Jinga**

„Împreună la munte și în deltă” (II)

„Acum, la ceas de bilanț, cuvintele nu pot cuprinde tot ceea ce a însemnat activitatea dintr-o vară și mult după aceea. Proiectul a devenit un punct de referință pentru activitatea extracurriculară a celor două școli implicate: Școala Generală nr. 6 Alexandru Lapedatu Săcele și Grup Școlar Mahmudia, Tulcea. Prin generozitatea lui proiectul a contribuit, pe de o parte, la conturarea profilului de familie implicată, familie cu dublu rol: acela de găzdui și de oaspete, iar pe de altă parte a responsabilizat cadre didactice, copii, părinți, autorități locale, comunitate locală.”

Mărturisirea d-nei Elena Râpea, coordonatoarea

proiectului, este un punct de plecare și de receptare.

Proiectele de granturi pentru dezvoltare școlară reprezintă o oportunitate benefică pentru școli. Beneficiarul direct al educației este elevul, profesorul fiind formatorul. Uniunea Europeană, Ministerul Educației, oferă o multitudine de ocazii care ar trebui valorificate de orice școală, în beneficiul elevilor săi. Deși elaborarea unui proiect presupune o muncă sisnică, deseori nerecunoscută la justă ei valoare nici de colegi, nici de directori, o parte din dascăli sunt obișnuiți să se implice suplimentar în fel și fel de activități educative. De la simpozioane gen „Ziua Eminescu” ori festivitate de an școlar, pînă la proiecte grandioase care aduc resurse materiale și financiare nerambursabile.

Cum precizam și în numărul anterior, în perioada 24 august – 06 septembrie 2007 Școala Generală „Alexandru Lapedatu” din Săcele Cernatu a desfășurat sub acest nume un proiect - program în valoare de aproximativ 8000 de euro. Doamnele învățătoare îndrăgostite de meserie, Râpea Elena (în acest an școlar la Școala Generală nr. 4 „Frații Popeea”) și Giurgiu Camelia, precum și doamna profesoară Comăniță Mirela au fost sufletul acestui program.

Proiectul a avut ca prim scop formarea unor deprinderi și acumularea unor noi cunoștințe, dar și

schimbul de experiență între elevi. Cum preciza d-na Camelia Giurgiu, „sarcinile elevilor au vizat mai multe cunoștințe din mai multe discipline de învățămînt: geografie, științele naturii, istorie, religie, literatură, arte și cultură. Astfel, elevii au observat și cercetat forme de relief, s-au orientat după hartă cu busola, participînd la un concurs demonstrativ de orientare turistică, dar folosindu-se și de punctele cardinale, mușchi de copac, soare. Am observat și comparat flora și fauna din zonele de cîmpie, deltă, mare, munte, din peștera Dimbovicioarei sub directa îndrumare a specialiștilor cooptați la proiect: d-l Eugen Petrescu, director zonal

S o c i e t a t e a

Ornitologilor Români, filiala Tulcea și d-l Szekely Levente, doctor în științe biologice, specialist renomuit în lepidoptere din Săcele. De asemenea s-au identificat zonele poluate unde s-au desfășurat acțiuni de igienizare, atât pe malul Dunării, cât și la munte, în Poiana Angelescu.”

După prima săptămînă cînd 25 de săceleni au cunoscut Delta, la Mahmudia, tot atîția elevi din de la Grupul Școlar Mahmudia au venit o săptămînă la munte, la Săcele. Mereu împreună. Pentru toți elevii săceleni era prima vizită în Deltă, un peisaj și un ecosistem cu totul diferit. Dar și mai apoi pentru cei din Mahmudia muntele era o necunoscută. Toată lumea implicată a fost în entuziasmată, pentru că a fost o experiență de cunoaștere cu valoare profund educativă, ca orice act responsabil al școlii.

Călătoria presupune cunoaștere, deci asimilarea unor cunoștințe noi. Prin prisma prietenilor noștri din deltă, iată cum a fost receptată a doua parte a programului. Jurnalul a fost întocmit pentru sejurul din Săcele de d-na prof. Manuela Drăghici, distinsa și drăguța doamnă directoare adjunctă a școlii din Mahmudia.

„31 august 2007, vineri. Spre Săcele.

Astăzi, la ora 6:30, acompaniați de tunete și fulgere și de ploaia pe care o aşteptam de 6 luni de zile ca

continuare în pag. urm.

continuare

pe o mană cerească, am pornit bucuroși spre destinația așteptată de mult timp. Săcele. Peisajul, încă de la începutul călătoriei, ni s-a părut mirific, ploaia a început, iar soarele, răsăritind dintr-o nori, ne-a călăuzit „pașii”. Pe tot parcursul drumului, copii au fost veseli și nerăbdători să ajungă în Săcele. În jurul orei 16, am ajuns în orașul Săcele, de care am fost impresionați. În primul rând ne-a încredințat mărimea acestuia, cît și stilul construcțiilor, specific zonei de munte.

1 septembrie 2007, sămbătă.

Obosiți după lungul și frumosul drum, am petrecut fiecare o zi în „familia de împrumut”. Unii, împătimiți ai cumpărăturilor au dat o raită prin magazine pentru a cumpăra o serie de obiecte ce mai tîrziu le va aminti de sederea lor plăcută în acest oraș minunat. Alții, încrezători de peisajul mirific, au urcat pe munte pentru lăși încărca bateriile” cu aerul curat și mai ales pentru a admira întreaga așezare de la înălțime. E minunat, iar cuvintele sunt de prisos pentru a descrie senzația pe care o ai aflîndu-te aici, într-un colț de paradis. Verdele crud îți dă senzația de puritate și de poftă de viață.

2 septembrie 2007, duminică.

Copii sunt nerăbdători să descopere orașul de la poalele Tîmpei și împrejurimile. Plouă cu o zi înainte și e foarte frig, dar urcatul pe munte e o placere și încalzește atât sufletul cât și trupul. Neacomodați cu efortul fizic intens și cu aerul tare de munte, noi, cei din delta, răzbîm cu greu pe potecile Tîmpei, dar cu toate acestea e o provocare și în același timp o imensă plăcere. În drumul nostru am cunoscut lucruri noi, simple, dar considerate adevărate minunătii pentru cei din delta. Un izvor ce curge lin și nestingherit printre copaci, străjeri neînfrițați ai cerului. Domnul Râpea ne familiarizează cu o serie de reguli ale muntelui: să nu bem apă rece, să facem pași mărunți și să facem gălăgie pentru a nu fi surprinși de urs.

Pe la mijlocul traseului am ajuns în Șaua Tîmpei, într-o poiană unde se înalță falnică o troită înconjurată de bâncuțe, vopsite în culorile drapelului național. Aici facem cunoștință cu domnul prof. Vasile Căpățînă, de la Palatul Copiilor și Elevilor din Brașov, specialist în orientare turistică. Învățăm să ne orientăm după busolă, dar și să citim o hartă după indicațiile legendei. Apoi se organizează un concurs demonstrativ de orientare turistică.

Următoare oprire este la prima Școală Românească, zidită în anul 1495. Domnul profesor și preot, Vasile Olteanu, ne este călăuză din acest periplu al cunoașterii. Așezăți în bâncile lui Anton Pann, aflăm că „românii din Șchei, cu sprijinul voievozilor de peste munți au clădit biserică și școală și au întemeiat un centru de rezistență spirituală capabil să reziste tuturor vitregiilor. Cele circa 4000 de cărți vechi și peste 30.000 de documente, precum și obiectele muzeale stau astăzi străjă la temelia istoriei” (Cronica Primei Școli Românești). Aflăm totodată că diaconul Coresi este primul care a tipărit cărți în limba română, iar George Ucenescu este compozitorul liniei melodice a imnului național „Deșteaptăte Române”.

Am vizitat apoi Bastionul Țesătorilor, renumita Biserică Neagră, cea mai îngustă stradă din Europa (1,32 lățime și 83 lungime), strada Sforii, Piața Sfatului, Turnul Alb și Turnul Negru. Brașovul este un loc turistic extraordinar, iar Săcelele are un mare avantaj fiind așa de aproape.

3 septembrie 2007, luni.

În prima parte a zilei, am desfășurat acțiunea de igienizare în Poiana Angelescu. Este un loc deosebit de frumos. Păsările cîntă printre copaci și e o liniște ireală. Ca și în Mahmudia, și aici copiii au lucrat cu însuflețire, deși ploaia începuse să-și facă simțită prezență. E păcat că verdele acesta în care simți cum pulsează viața este întinat de neglijența oamenilor. Noi, din regiune secetoasă și aridă, suntem fermecăți de culorile naturii, de apa rece, de aerul ozonat. Pentru noi e ca un colț de rai. Dacă n-ar fi peturile, hîrtiile și tot soiul de alte gunoaie ce murdăresc imaginea ideală a naturii. Așa cum se întreba un elev săceleean, Milcă Adrian Ștefan, oare cînd vor învăța toți să protejeze natura? Ar trebui niște amenzi usturătoare pentru toți ce încalcă regulile naturii. Ca și la noi, în Delta, de altfel...

Seara, ne-am reîntîlnit pentru o seară dansantă la restaurantul „Odăile Lupului” din Cermatu. Numele îi vine de la patron, fam. Lupu. Am remarcat în mod deosebit ospitalitatea cu care am fost primiți. Interiorul localului este original, decorat cu obiecte vechi, rustice. A fost o seară dansantă și s-a încheiat la 23, deși copii ar mai fi dansat. Ne-am simțit aștăzi de bine, încât am avut senzația că ne cunoaștem și o viață. Acest sentiment demonstrează că relația săceleni – mahmudieni se consolidează și mai

mult, pe zi ce trece.

4 septembrie 2007, marți.

Obosită după seara dansantă, ne trezim foarte devreme, la ora 6:00 pentru a începe o nouă zi plină de aventuri. Așa cum este prevăzut în programul proiectului, vom vizita Castelele Peleș, Pelișor, Mănăstirile Caraiman, Sinaia și stațiunea Poiana Brașov.

Primul popas la Bușteni. Pentru a ajunge la mănăstire, urcăm prin inima pădurii. În curtea mănăstirii ne-a impresionat un brad mare cu șase brațe asemănător cu un candelabru, în jurul căruia s-a construit un paraclis. Pe unul din brațe, cum a fost tăiat de drujbă, încă se mai vede distinct o icoană nepictată de mâna omului, o adeverătă minune dumnezeiască. Aici locuiește un pustnic al cărui renume a depășit granițele de piatră ale zonei, părintele Gherontie Puiu. Este un uriaș blind, cu vorbă moale, moldovenească, cu ochii mari ca două ferestre ale sufletului. Ființa sa răspindește în chip nevăzut un sentiment de iubire fără margini. Cind vorbește de Maica Domnului, privirile îi strălucesc înviorate de credință. Ne-a povestit de vizurile pe care le-a avut și cum a construit această semeată mănăstire. Încărcați de spiritualitate și cu imaginea acestui minunat om, ne-am continuat călătoria de cunoaștere cu mănăstirea Sinaia, apoi cu celebrul castel Peleș. O adeverătă perlă a tezaurului național. Început în 1873, a avut inaugurarea oficială în 1883, dar finalizat în forma actuală abia în 1914. Stilul renașterii neogermane, cu profiluri ascuțite și zvelte impresionează orice vizitator. E un loc încărcat de istorie. Călcăm pe aceleași locuri pe unde s-au plimbat și principale Ferdinand și principesa Elisabeta, „Pelișorul”, construit între 1899 – 1902 a fost locuit de perechea princiară Ferdinand și Maria. Ne-au impresionat „Dormitorul de aur”, „Capela” și „Camera de aur”, interioare cu valoare de unicat.

5 septembrie 2007, miercuri.

Ce repede trece timpul! Astăzi este ultima zi în care mai putem face excursii deoarece miine trebuie să ne îndreptăm spre casă.

La ora 8:30 am plecat spre castelul Bran. În drum admirăm peisajele mirifice, depresiune și munți, cărora le vom duce dorul. Printre picături de ploaie.

Măreția castelului ne surprinde încă de la început, prin istoria sa. A fost construit de brașoveni ca urmare a privilegiului din 19 noiembrie 1377, emis de

regele Ludovic I de Anjou. Aici se află o pisanie unde se face referire la 7 sate săcelene, care fac parte din domeniul castelului. Așadar Săcelele are rădăcini adânci, la fel ca și istoria acestor locuri. Între 1407 și 1419 cetatea se află sub posesia domnitorului Mircea cel Bătrân.

Spre deosebire de Peleș, Branul surprinde prin simplitate și originalitate.

Ne continuăm drumul cu autocarul pînă la Cheile Dâmbovicioarei. Apa a tăiat versanții stâncilor cu precizia unui fierăstru, iar autocarul nu poate să se strecoare, atât de îngust este drumul pînă la peștera Dâmbovicioara. Ghidul pentru peșteră este o fetiță de 12 - 13 ani, foarte pasionată și entuziasmătă de responsabilitatea ei. Ne explică formarea stalactitelor și stalagmitelor, în forme de șarpe, panteră sau labe de urs. Impresionează o incăpere unde, spune legenda, ar fi trăit pustnicul Petru. Acesta avea o bibliotecă cu multe cărți și o masă, iar la moartea sa toate s-au pietrificat!

Ziua s-a încheiat cu o seară mocănească în Săcele, la Poiana Angelescu. Gazdele noastre erau pregătite pentru un foc de tabăra, dar a plouat iarăși torențial cu tunete și fulgere ca și cum am putea să luăm din această abundență de apă și să o ducem în Mahmudia. Cum spunea un copil de la noi, „n-am mai văzut atâtă ploaie, în toată viața mea”.

Seara fost excepțională, am mîncat specificul zonei, mămăligă cu brînză de burduf și o tochitură de-țivenea să te lingi pe degete! Am cîntat, am rîs și am întărit prietenile înmugurite pînă acum.

6 septembrie 2007, joi.

Despărțirea este foarte grea: îmbrățișări, lacrimi, atmosferă tristă. Simțim că o parte din sufletul nostru se rupe fiindcă lăsăm în urmă ființe dragi și multe, multe amintiri plăcute.”

După ce total trece, rămîn amintirile, cele care se vor sedimenta în memorie uneori pentru totdeauna.

Iată ce mărturisește d-na prof. Mirela Comăniță despre acest proiect, analizîndu-l competent, istoric și european:

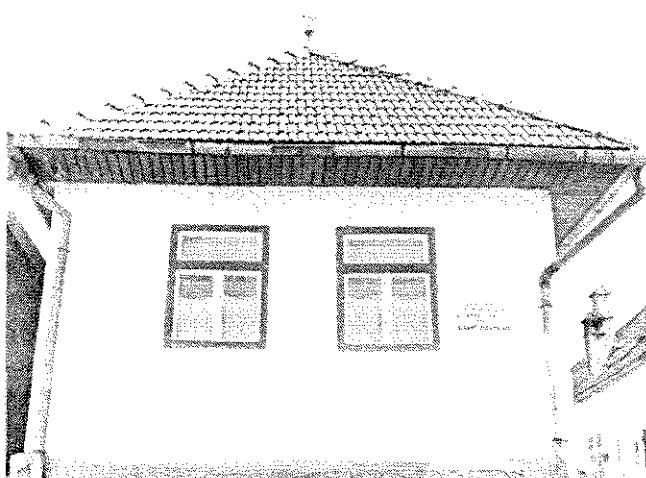
„*Ce am învățat: să fiu mai tolerantă. Cred că în relațiile interumane acest lucru este indispensabil. Eu sunt eu, tu ești tu, ne acceptam ori nu. Culturi diferite, motivează diferențe, e firesc, dar cum conviețuim? Doar prin tolerantă. Important este cum înțelegem acest termen.*”

prof. Nicolae Munteanu

CASA MEMORIALĂ „DARIE MAGHERU”

Datează din 25 octombrie 1983, ziua coborârii învelișului de la ai scriitorului în pământul patriei și se află în municipiul Săcele (Turcheș) pe strada care îi poartă numele Darie Magheru nr. 39, județul Brașov. Funcționează oficial în cadrul Societății de Literatură și Artă „Darie Magheru” Brașov, care a fost investită cu personalitate juridică în anul 1990 când s-a schimbat și numele străzii și când a fost sfîrșită, pe frontispiciul clădirii, o placă de marmoră: „În această casă a trăit și a creat între anii 1926 – 1983 poetul Darie Magheru”.

Este lăcașul care de la vîrsta de trei ani i-a devenit casă

părintească (lumina zilei a văzut-o în 25 octombrie 1923 în Lunca Câlnicului). Din peregrinările care le făcea ca actor la mai multe teatre din țară (Brașov, Ploiești, Iași, Botoșani și Arad) se intorcea, de fiecare dată, cu mult drag la această oază de liniște, iubire și inspirație. Cea mai mare parte din operă a scris-o aici sub oblânduirea și binecuvântarea mamei, descendenta din oamenii locului trăitor, pe aceste binecuvântate meleaguri, de sute de ani. Mama îi păstra cărțile alături de biblie... Tata era dac liber din munți Gurghiului care l-a învățat să-și iubească, neprecupești, țara și neamul. Îi plăcea să poposească în orele de lectură în frumoasa grădină din jurul casei. Îi fascineau înprejurimile, munți pe care îi escalada vara și îi parcurgea, iarna cu schiurile.

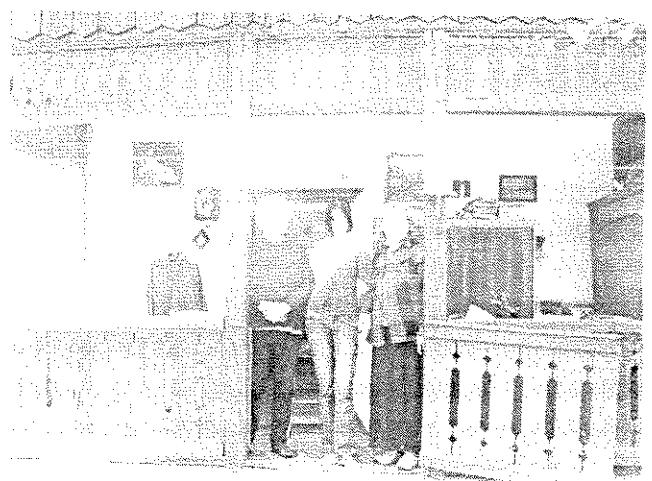
Prin grija sorei lui Olga toate luclurile din garsoniera de pe strada Saturn din Brașov pe care a locuit-o vreo două decenii, îi s-au adus la Turcheș și au fost așezate în același ordine pe care o ocupau acolo. Biroul spre fereastră, scaunul tapitat în fața lui pe care nu se aşeză nimenei, un aparat de radio dintre primele aparate americane cu bar, cărți tablouri și altele. Au mai intervenit tablouri, decorații și portrete dăruite, ulterior Casei Memoriale. În vitrina biroului se află cele unsprezece volume ale marelui Will pe care. Darie îl prețuia cel mai mult. Apoi, manuscrisele lui cu literă tipărită sau cursivă și mai târziu dactilograme legate elegant în pejpan. În casă se păstrează ordinea șimeticulozitatea care-l caracterizau. Prezența lui se face simțită prin portretele în diferite ipostaze din cotidian sau teatru și pentru cei care l-au cunoscut și pentru cei care, abia îi trec pragul.

În curtea Casei Memoriale se află „Femeia înflorind” o sculptură cioplită dintr-un singur stejar secular, înaltă de patru metri. A fost creată și dăruită de sculptorul și inginerul silvic Roland Flaman care este fiul unei poete în anul 1999. În Casa Memorială „Darie Magheru” de șaptesprezece ani în fiecare ultimă vineri a lunii începând cu orele 16,00 se ține Salonul literar „Darie Magheru” care este frecventat pe lângă scriitori consacrați, de inteligențiali, de profesori și de tineret care

au debutat aici. O scriitoare și profesoră de limbă română de la un liceu din Brașov, Mihaela Malea Stroe și-a luat doctoratul cu apreciere maximă în anul 2001 cu teza: „Darie Magheru Trasee tragică de la Sisif la Pygmalion”. O Tânără profesoră de istorie din Săcele, Mirela Comăniță urmează să-și susțină masteratul cu tema: „Casa Memorială Darie Magheru”.

Darie Magheru a scris poezie, proză, poeme dramatice, teatru. Darie nu folosea niciodată majusculă! El când crea a scris pe ușa de la birou „nu sunăți, numai în caz de război atomic, eutemur sau schimbare de regim”. În anul 1970 Darie Magheru ocupând postul de inspector pentru artă la sfatul regională a contribuit foarte mult la alcătuirea Muzeului Etnografic din localitate. El își alegea rorurile care î se potrivea cel mai bine în piesele de teatru și în majoritatea jocurilor teatrale având personajul principal, era un om elegant, ciudat, vertical cu simțul humorului și avea prezentul spirit intodeauna. În timpul vieții a fost publicat în edituri prestigioase ca: USPLA, Albatros și Cartea Românească prin strădania unor editori de geniu. Postum, scriitorul și editorul brașovean, Daniel Drăgan î-a publicat poezie, două poeme dramatice, teatru și două volume de proză.

Din anul 2002 a fost adus să odihnească în cimitirul Bisericii ortodoxe de lângă Casa Memorială prin strădania preotului Eugen Beleuță. Anul acesta pe 25 octombrie se vor anivera 85 ani și comemora 25. Se lucrează la integrală, OPERE, care va cuprinde 5-6 volume din toate genurile literale pe care le-a abordat. Există tot mai multe voci autorizate care afirmă că Darie Magheru este cel mai important scriitor pe care l-a dat Tara Bârsei în ultimii 50 de ani. Din neglijență sau dezinteresul organelor locale Casa Memorială n-a fost cuprinsă în circuitul turistic. Nici o stradă din Brașov nu-i poartă numele. Nu este cetățean de onoare nici al Brașovului, nici al Săcelelor... Darie Magheru s-a considerat și a trăit, public și în vremuri de restrînte, asemenea unui dac liber, într-un

registru dramatic, plin de fisurile unor slabiciuni omenești. Pentru că a trăit ca un om liber, vertical și făcând abstracție de vremuri a fost nedreptățit. și în eternitate suportă nedreptățile unor contemporani indiferenți și poate, pîzmuiitori. Timpul îl va așeza pe piedestalul pe care îl merită în literatura națională și... nu numai...

Vă invităm să vizitați Casa Memorială a Demiurgului – DARIE MAGHERU – unde d-na Olga Lascu vă stă la dispoziție cu informații foarte bine conturate, fiind persoana care l-a cunoscut cel mai bine pe marele poet, prozator și actor.

Text și foto prof. ec. Levente Miklos
14 februarie 2008

ACTUALITATEA * ACTUALITATEA

UN EVENIMENT MONDEN – SINAIA FOREVER

Peste Sinaia, septembrie a început să-și risipească culturile. Pădurii i-a dăruit poleială pentru frunze, crestelor gri-albastruiul brumelor timpurii, iar soarele își trimite la ora amiezi ” razele de miere ”. Peisajul îi îndeamnă pe localnici și turiști să se bucure de zilele premergătoare frigului.

Ediliii orașului întâmpină toamna cu ” Sinaia Forever ”, manifestare ajunsă la cea de a XV – a ediție. Este un eveniment socio-cultural care-și propune să atragă vizitatorii iubitori de frumos, să sporească importanța urbei.

28 – 29- 30 septembrie 2007 au fost zile de sărbătoare la Sinaia. Evenimentul s-a desfășurat sub emblema ” Sinaia – tărâm de poveste ”. Eliberat de trafic, centrul orașului a devenit promenadă pentru băieți și fete îmbrăcați în costume de epocă și pentru copii cu fețele pictate (doar suntem pe tărâmul poveștii !).

Benerezile amplasate pe alei aminteaau evenimente din istoria orașului sau nume de personalități ilustre care

și-au legat numele de el. Pe unul dintre ele am citit : ” Știați că prin Sinaia a trecut badea Cârțan în drumurile sale spre Roma ? ”

În parcul ” D. Ghica ”, pe estradă, s-au perindat formații de muzică populară și dansatori, formații de muzică ușoară. Cercetașii din Sinaia, în colaborare cu salvamontiștii, ofereaau într-o zonă a parcului o atracție inedită : coborârea în tiroliană pentru copii. Mai mari sau mai mici, copiii dovedeau mult curaj.

În centrul atenției, Complexul Muzeal Peles Vizitatorii umpluseră parcul și își așteptau rândul cu răbdare, la intrarea de la Peleș sau Pelișor. La Pelișor, atracția era expoziția ” Ceasul, regele timpului ”.

Ediția a XV - a ” Sinaia Forever ” se încheia tentant cu un joc de artificii inspirat denumit ” Cerc de lumină ”. N-am reușit să ne bucurăm de feeria cerului luminat și nici de expoziția de la Pelișor pentru că Regele Timp ne atenționa că trebuie să ne grăbim spre gară.

P.S. Poate că despre acest eveniment ar fi fost potrivit să vă informăm în numărul anterior al revistei noastre. Dacă am întârziat ne cerem scuze. Până în toamna lui 2008 aveți timp să vă pregătiți pentru o duminică, cel puțin, încântătoare.

Prof. Elena Bulat

SFATUL MEDICULUI**DESPRE VIROZE**

De la începutul începutului, trebuie să separăm virozele sezoniere, tranzitorii, de virozele gripale date de virusul gripal.

În mare măsură ele se localizează la nivelul nasului, sinusurilor, faringelui, laringelui și căilor traheo-bronșice. Altele se localizează la nivelul tubului digestiv, stomac, intestin gros, intestin subțire și cu atingere hepatică. Există și viroze care se localizează la nivelul sistemului nervos central (creierul), atingând mucoasele care îl înconjoară și producând meningo-encefalite.

În cazul primei categorii, a virozelor căilor respiratorii, acestea se manifestă prin tuse spastică, sacadată, cu mucoasă hiperemică și mucus aderent, producând astenie (oboseală), adinamie, lipsa poftei de mâncare, rareori diaree.

Viroza este o boală de sezon care începe la Sfântul Dumitru și se termină o dată cu venirea primăverii.

La primele manifestări ale bolii, trebuie să vă adresați medicului de familie care, dacă nu v-ați vaccinat între timp, vă recomandă să o faceți sau vă prescrie medicația corespunzătoare și indicațiile igienico – sanitare cele mai potrivite. Repausul la pat se recomandă numai atunci când febra depășește 38 de grade.

Măsuri deosebite trebuie luate pentru vîrstele întâi și a treia (copii și vîrstnici) deoarece la aceste categorii biologice boala se manifestă zgomotos și cu complicații.

Se recomandă vaccinarea la timp, evitarea aglomerărilor de orice natură, folosirea batistelor igienice, gargarele cu mușetel de două ori pe zi.

Dacă veți respecta cele de mai sus, veți avea cu siguranță un organism mai sănătos.

Dr. Dumitru (Titu) Proca

** Sport ** Sport ** Sport ** Sport ** Sport **

"Memorial ION TOCITU" – învitație la mișcare și recreere în aer liber

Incepând din 1971, în Săcele se desfășoară anual un concurs de schi alpin, destinat tuturor categoriilor de vârstă, schiori amatori, intitulat "Cupa ION TOCITU", o perioadă de 15 ani, iar după decesul profesorului Tocitu, în 1986, acest concurs și-a schimbat denumirea în "Memorial ION TOCITU".

Despre personalitatea profesorului și despre motivele care au determinat un grup de foști elevi să îl dedice acestuia o astfel de manifestare, chiar când el era încă în viață, s-a mai scris în anii anteriori și nu mai înșis.

Aș vrea să spun câteva cuvinte despre istoricul acestei manifestări, care în decursul anilor a devenit tradițională, căștigând un număr destul de mare de simpatizanți, atât din Săcele, cât și din Brașov, dar și săceleni care acum locuiesc în alte localități din țară și chiar în străinătate.

În inițiativa acestei manifestări a apărținut foștilor elevi ai lui "nea Ion", profesorul de sport Nistor Mihai și Munteanu Gheorghe, care în 1971, după ieșirea la pensie a profesorului în 1970, pentru a marca respectul și considerația pe care o aveau față de acesta, s-au gândit să organizeze un concurs de schi, așa cum el organiza pentru elevii de la școlile din Săcele în fiecare sfârșit de săptămână, în perioada de iarnă.

Scopul acestui concurs era de a asigura într-un fel o continuitate a manifestărilor sportive din perioada în care profesorul Tocitu activa la școlile din Săcele.

Succesul primei ediții a condus la organizarea anuală a concursului.

Celor doi inițiatori li s-au alăturat ulterior și alți entuziaști, dintre care unii continuă și azi organizarea acestei manifestări tradiționale. Putem aminti aici pe: Coliban Neculae-senior, Milu Andrei, Gomolea Ion, Gomolea Dorel, Nistor Liviu, Damian Virgil, Damian Alex... Coliban Nicolae jr., Stanciu Vasile, Petrea Ștefan, Barbu Nicolae, Barbu Mircea, Potârniche Emil, Moise Traian, Oncioiu Stelian, Oncioiu Maria, Stanciu Matilda, Moise Aurora, s.a.

Cred că trebuie menționat faptul că profesorul Tocitu, care era un exemplu de modestie, chiar ieșită din comun, timp de 15 ani, cât a trăit după organizarea primei ediții a "Cupei ION TOCITU", nu a participat la nici unul din concursuri, nici măcar cu prezență, chiar dacă această manifestare se organiza pentru a-i cinsti activitatea.

De asemenea, trebuie menționat că în ultima perioadă dinainte de 1989, respectiv începând cu 1984, 1985, autoritățile de atunci nu ne-au mai permis să intitulăm concursul cu numele profesorului ("ION TOCITU"), din motivele cunoscute privind cultul personalității din acea vreme.

În această situație, cei care eram în organizare, anunțam

concursul prin afișe și în școli sub denumirea de "Cupa BUNLOC", dar pe diplomele și cupele căștigătorilor era scris "Cupa ION TOCITU".

După 1989 concursul s-a desfășurat în cadrul activităților desfășurate de Asociația Cultural - Sportivă "IZVORUL" - Săcele, căreia i s-a alăturat de câțiva ani Asociația de Dezvoltare Locală "Orizonturi Săcelene".

Trebuie remarcat că în ultimii ani în cadrul "Memorial ION TOCITU", se organizează mai multe etape. Pe lângă concursul tradițional din BUNLOC, se mai organizează încă 4 -5 concursuri mai mici, de inițiere în cursele de schi alpin. Aceste concursuri se organizează pe părția de lângă Spitalul Municipal Săcele, "Colceag".

Scopul acestor manifestări este de a atrage cât mai multă lume, în special copii, dar și vârstnici, la mișcare în aer liber, la recreere și relaxare la sfârșit de săptămână.

Anul acesta, concursul din Bunloc a fost organizat de Asociația de Dezvoltare Locală "ORIZONTURI SĂCELENE" și a beneficiat de o zi foarte frumoasă, de multă zapadă și de participarea a 84 concurenți, din care 62 la categoriile până la 19 ani și 22 la categoriile peste 20 ani. Concurenții au fost încurajați de circa 60 spectatori.

Căștigătorii ediției de anul acesta, ediția 34, au fost:

-Antohe Brianna, Dan Livia, Tulban Maria, Rujoi Radu, Ioana, Kovacs Yvonne, Mureșan Tudor, Kozma Zsolt, Bocaniciu Mihnea, Kozma Hunor, Ciovică Irina, Bocaniciu Alexandra, Rapolti Radu, Frank Andrei, Zaharescu Cătălin, Tolnay Robert, Crăcan Andrei, Dorobanțu Mihaela – la categoriile sub 19 ani.

-Stoea Raluca, Forgaciu Mihaela, Kozma Anca, Teșileanu Iuliana, Băila Gheorghe, Petrea Ștefan, Stanciu Vasile, Barbu Mircea, Oncioiu Stelian – la categoriile peste 20 ani.

Concursul de pe părția din preajma Spitalului Municipal "Colceag" a fost organizat în data de 02 februarie 2008, de către Asociația Cultural - Sportivă "IZVORUL" și a beneficiat, de asemenea, de o zi foarte frumoasă și de participarea a 50 concurenți și circa 40 spectatori, care s-au bucurat, cu toții, de soare, zăpadă și mișcare în aer liber.

Căștigătorii acestui concurs au fost:

- Igescu Denisa, Roșculeț Claudia, Igescu Maria, Boroș Liliana, Ciupercovici Adriana - la fete.

- Tărlea Vladimir, Veres Gaudi, Ion Valentin, Zaharescu Radu, Tolnay Robert, Zaharescu Cătălin, Boroș Constantin, Raț Ioan, Barbu Mircea, Oncioiu Stelian - la băieți.

Avem convingerea că aceste manifestări vor lua amploare în următorii ani, că se vor organiza cât mai multe asemenea evenimente, de care să beneficieze cât mai multă lume.

TABEL NOMINAL

cu membrii cotizanti ai Asociatiei culturale sportive "Izvorul" - trim. I 2003

1	Cornea Ion	25.0	70	Bobeş Ioan	5.0	138 Ştefănescu Dan	5.0	207 Ionescu P. Gheorghe	2.5
2	Filipescu Dan	25.0	71	Bobeş Ovidiu	5.0	139 Stoian Emilia	5.0	208 Ioni Ştefan	2.5
3	Ionas Andrei	25.0	72	Bogeanu Alexandru	5.0	140 Stroe Constantin	5.0	209 Ivan Adrian	2.5
4	Oproiu Costin	25.0	73	Braşoveanu Camelia	5.0	141 Stroe Emil	5.0	210 Ivan Daniel	2.5
5	Roşuleț Claudiu	25.0	74	Bratosin Canu Raluca	5.0	143 Taraş Ion	5.0	211 Lata Viorel	2.5
6	Zavarache Constantin	25.0	75	Bratosin Maria	5.0	144 Taraş Mircea	5.0	212 Leşescu Mihai	2.5
7	Ivan Gheorghe	20.0	76	Bratosin Sanda	5.0	145 Teacă Mihai	5.0	213 Lupu Nicolae	2.5
8	Lungu Constantin	20.0	77	Bucelea Victor	5.0	146 Teşileanu B. Barbu	5.0	214 Matefi Acsinte Anca	2.5
9	Stefanescu C-tin (Luta)	20.0	78	Califară Gavril	5.0	147 Tocitu Viorel	5.0	215 Mazăre Traian	2.5
10	Pană Aurel (Belgia)	17.5	79	Chitac Geta	5.0	148 Tomos I. Maria	5.0	216 Median Dan	2.5
11	Cârsteaua Şerban	15.0	80	Ciulu Mircea Valentin	5.0	149 Tuțuiu Gheorghe	5.0	217 Median Traian	2.5
12	Jinga Victor	15.0	81	Coliban Nicolae	5.0	150 Ursu Gabriel	5.0	217 Mocanu Tarciziu	2.5
13	Moșoiu Alin	15.0	82	Comşa Eugen	5.0	151 Vlad Adriana	5.0	218 Modest Zamfir	2.5
14	Tudose Aurel	15.0	83	Constantin Ligia	5.0	152 Voicescu Nicoleta	5.0	219 Moraru Adrian	2.5
15	Durbalau Stefan	12.5	84	Crăciunescu Virgil	5.0	153 Zaharescu Marius	5.0	220 Moroianu Cantor Emilia	2.5
16	Manea Vasile (S.U.A.)	12.5	85	Diaconescu Adrian	5.0	154 Zait Bogdan	5.0	221 Munteanu Gigi	2.5
17	Median Susana	12.5	86	Dincă Constantin	5.0	155 Arion Mircea	4.0	222 Munteanu Mircea	2.5
18	Median Valeriu	12.5	87	Dobrin Ioan	5.0	156 Cosma Ion	4.0	223 Necula Dan	2.5
19	Munteanu Vasile	12.5	88	Drăghici Valentin	5.0	157 Ghişoiu Dorin	4.0	224 Necula Stelian	2.5
20	Negotei Ion	12.5	89	Ene Anca (Tudoran)	5.0	158 Nechifor Constantin	4.0	225 Ognean Luca	2.5
21	Teşileanu Costin	12.5	90	Ene Gheorghe	5.0	159 Primăvărău Victor	4.0	226 Oncioiu Maria	2.5
22	Albulăt Victor	10.0	91	Filipescu Gheorghe	5.0	160 Caian Pandrea Aurel	3.0	227 Oprin Gabriel	2.5
23	Beşchea Dan	10.0	92	Filipescu Octavian	5.0	161 Cioroianu Aurelia	3.0	228 Pasăre Adrian	2.5
24	Beşchea Ioan	10.0	93	Florescu Gheorghe	5.0	162 Cînciu Sorin	3.0	229 Pascu Liviu	2.5
25	Bulea Horia	10.0	94	Fodor Levente	5.0	163 Dima Marcel	3.0	230 Poenaru Laurenţiu	2.5
26	Cazacu Dumitru	10.0	95	Ghinescu Horia	5.0	164 Dirjan Stefan	3.0	231 Popescu Mihai	2.5
27	Cojocneanu Olimpia	10.0	96	Gîrceag Viorel	5.0	165 Ghia Roxana	3.0	232 Pralea Radu	2.5
28	Costea Melania	10.0	97	Guiu Ştefan	5.0	166 Chiută Benone	3.0	233 Prosan Nicolae	2.5
29	Dobrinău Mihai	10.0	98	Imre Gabor	5.0	167 Gologan Dan	3.0	234 Prundeanu Liliana	2.5
30	Dogaru Aurel	10.0	99	Jerău Gheorghe	5.0	168 Kapui Elisabeta	3.0	235 Serban Valentin	2.5
31	Eftimie Ican	10.0	100	Jinga Romulus	5.0	169 Kristaly Edit	3.0	236 Şerbănuț Flaviu	2.5
32	Faust Romulus	10.0	101	Jipa Virgil	5.0	170 Munteanu Dan	3.0	237 Simion Adriana	2.5
33	Jitaru Claudiu Ion	10.0	102	Lăcătuş Mariana	5.0	170 Miklos Levente	3.0	238 Sorban Stefan	2.5
34	Lala Elena	10.0	103	Lukaci Mihai	5.0	171 Munteanu Elena Marcu	3.0	239 Teodorescu Nicolae	2.5
35	Lață Ioan	10.0	104	Mija Adrian	5.0	172 Munteanu Victoria Preda	3.0	240 Teşileanu Emil	2.5
36	Manciulea Gelu	10.0	105	Mitreanu Anna	5.0	173 Neacşu Lucian	3.0	241 Tiucă Adriana	2.5
38	Parea Alexandru	10.0	106	Mitreanu Gheorghe	5.0	174 Păiş Ioan	3.0	242 Ulea Angela	2.5
39	Pop Olga	10.0	107	Moraru Florin	5.0	175 Petruşu Emil	3.0	243 Ursu Maria	2.5
40	Popa Virgil	10.0	108	Moroianu Gheorghe	5.0	176 Spirchez Viorel	3.0	244 Vamoş Aurelia	2.5
41	Robu Adrian	10.0	108	Muscalu Vasile	5.0	177 Ştefan Remus	3.0	245 Vlad Mircea	2.5
42	Serban Eugen	10.0	109	Munteanu Cornel	5.0	178 Alexandru Ion	2.5	246 Zamfir Bogdan	2.5
42	Taras Emil	10.0	110	Munteanu Nicolae	5.0	179 Bălan Nicolae	2.5	247 Zamfir Dan	2.5
43	Taraş Octavian	10.0	111	Munteanu Ştefan (Sibiu)	5.0	180 Banciu Neculai	2.5	248 Zamfir Radu	2.5
44	Taraş Răzvan	10.0	112	Munteanu Virgil	5.0	181 Barnă Ioan	2.5	249 Zbarcea Maria	2.5
45	Ursu Nicolae	10.0	113	Nechifor Septimiu	5.0	182 Bârsan Nicoleta	2.5	250 Andrieş Monica Florica	2.0
46	Voineag Ioan	10.0	114	Niculescu Gheorghe	5.0	183 Beciu Ioan	2.5	251 Avram Vasile	2.0
47	Bârsan Horia	7.5	115	Ognean Dorel	5.0	184 Bobeş Haricleea	2.5	252 Bandi Şeitan Maria	2.0
48	Beleută Eugen	7.5	116	Oşlobanu Dan	5.0	185 Boca Gabriel	2.5	253 Bârsan Teodor	2.0
48	Benga Dănuț	7.5	117	Percioag Gelu	5.0	186 Bratu Nicolae	2.5	254 Bobeş Constantin	2.0
49	Matepiuc Daniela	7.5	118	Peter Sara	5.0	187 Bucurenciu Alexandru	2.5	255 Bogdan Mariana	2.0
50	Năpăruş Camelia	7.5	119	Petreşu Ştefan	5.0	188 Bucurenciu Ana	2.5	256 Bucurenciu Georgeta	2.0
51	Voinea Dumitru	7.5	120	Popescu Constantin	5.0	189 Cazan Cornel	2.5	257 Bulat Elena	2.0
52	Vrabie Ioan	7.5	121	Popescu Ilie	5.0	190 Comşa Traian	2.5	258 Bulat Florentin	2.0
53	Butu Mihai	7.0	122	Rișnoveanu Mihai (Londra)	5.0	191 Coşerea Vesile	2.5	259 Carpin Victor	2.0
54	Dirjan Liviu	7.0	123	Rișnoveanu Paul	5.0	192 Cosma Maria Teodosia	2.5	260 Ciupală Mariana	2.0
55	Lupu Ştefan	6.0	124	Rișnoveanu Ştefan	5.0	193 Dinu Popa	2.5	261 Codreanu Elena	2.0
56	Zangor Lucian	6.0	125	Roşuleț Abigail	5.0	194 Drăgan Petre	2.5	262 Coşea Tiberiu	2.0
57	Alexandrescu Emil	5.0	126	Roşuleț Mirela	5.0	195 Drăghici Aurel	2.5	263 Cestea Maria	2.0
58	Anton Alexandrina	5.0	127	Roşuleț Valeriu	5.0	196 Dragomir Dănuț	2.5	264 Cozma Corneliu	2.0
59	Avasilichioaie Ioan	5.0	128	Sârbu Corneliu	5.0	197 Filip Livia	2.5	265 Gidea Aurel	2.0
60	Bălan Cătălin	5.0	129	Schiopu Gabriela	5.0	198 Filip Stefan	2.5	266 Jordache Dumitru	2.0
61	Balint Iuliu	5.0	130	Şerbanu Ioan	5.0	199 Flangea Roxana	2.5	267 Jinga Gheorghe	2.0
62	Banciu Gheorghe	5.0	131	Şerbu Adrian	5.0	200 Georgescu Ioan	2.5	268 Lipan Florin	2.0
63	Barbu Mircea	5.0	132	Şerbu Andrei	5.0	201 Ghia Petre	2.5	269 Manciu Ican	2.0
64	Barbu Nicoiae	5.0	133	Şerbu Iulian	5.0	202 Gologan Ion	2.5	270 Mircicu Lucian	2.0
66	Bilan Florin	5.0	134	Siserman Eugen	5.0	203 Grozea Gheorghe	2.5	271 Moldovan Valer	2.0
67	Boberschi Dan	5.0	135	Spiru Gheorghe	5.0	204 Iacob Ciprian	2.5	272 Moraru Mircea	2.0
68	Bobeş Gabriel	5.0	136	Stamate Gheorghe	5.0	205 Ionescu Ghe. Petre	2.5	273 Munteanu Livia	2.0
69	Bobeş Gheorghe	5.0	137	Stanciu Vasile	5.0	206 Ionescu Gheorghe Nae	2.5	274 Necula Ion	2.0

275 Nicolescu Maria	2.0
276 Pari Iuliu	2.0
277 Pelin Matei Alina	2.0
278 Poașcă Gheorghe	2.0
279 Șerban Corneliu	2.0
280 Șerbanescu Adrian	2.0
281 Szasz-Sebeș Paul	2.0
282 Taflan Elena	2.0
283 Turoti Roxana	2.0
284 Zangor Nicolae	2.0
285 Zangor Traian	2.0
286 Ardeleanu Adina	1.5
287 Bălan Corneliu Alexandru	1.5
288 Ciobanu Gabriela	1.5
289 Comșa Fulga Stelian	1.5
290 Ionescu Aurora	1.5
291 Lencuță Cristina	1.5
292 Lupu Florica	1.5
293 Mătărea Ovidiu	1.5
296 Percioğ Constantin	1.5
297 Vlad I. Adriana	1.5
298 Moldovan Ortensia	1.5
299 Brânzea Maria	1.0
300 Cenușe Ioan	1.0
301 Clinciu Eugenia	1.0
302 Clinciu Nicolae	1.0
303 Drăgoescu Valer	1.0
304 Orez Ioan	1.0
305 Panaete Ioan	1.0
306 Șeitan Adrian	1.0

22112 Săcele - Brașov, str. Parcului 18
tel. 056-268-27-23-33 fax 40-268-27-39-48
serviciile sale se oferă prin
ELECTRO AUTO MAGAZIN Tel. 268-33-33-65
056-268-27-23-33 fax 40-268-27-39-48

ELECTROPRECIZIA

Feel The Power

ELECTROPRECIZIA

SPRE ȘTIINȚĂ

*Materialele primite la redacție nu se înapoiază.
Articolele privitoare la Săcele, Tărlungeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.*

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și asociația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:

Ing. Taraș Octavian - str. G. Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roșculeț Claudiu - str. G. Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

ing. Claudiu ROȘCULEȚ, ing. Octavian TARAȘ,
ec. Milu ALEXANDRESCU, ing. Dan ZAMFIR,
prof. Nicolae MUNTEANU, ing. Abigail ROȘCULEȚ,
Adriana VLAD, ing. Horia BÂRSAN